Тошкент ҳақиқати

№ 22 (10.599).

1994 йил 2 апрель шанба

Сотувда эркин нархда

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Суратда: учрашув пайти. Р. ШАГАЕВ (ЎзА) сурати.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1 апрель куни Америка Қўшма Штатлари сенатининг халқаро алоқалар комитети раиси, сенатор Клейборн Пеллни қабул қилди.

Ислом Каримов меҳмонга мамлакатимизда янгиланиш жараёнининг бориши, босқичма-босқич амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг дастлабки натижалари ва келгуси режалар ҳақида сўзлаб берди. Президент Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг муайян бир изга тушаётганини алоҳида қайд этди.

Сенатор Клейборн Пелл самимий қабул учун мамлакатимиз раҳбарига миннатдорлик билдирди. Президентнинг Ўзбекистонда кечаётган иқтисодий ислоҳотлар тўғрисидаги фикрларини бағоят қизиқиш ва мамнуният билан тинглаганини айтиб, сафардан асосий мақсади ҳам республикада бозор иқтисодиётига ўтиш ва мулкни хусусийлаштириш жараёни билан яқиндан танишиш эканини эътироф этди. Меҳмон Ўзбекистонга сафарининг кўнгилли ўтаётганини таъкидлади.

* * *

Шу куни сенатор Клейборн Пелл Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов билан учрашди.

Суҳбат чоғида инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, парламентлараро тажриба алмашиш масалалари муҳокама қилинди. Жаноб Клейборн Пелл Тошкентда Америка Қўшма Штатларининг бизнес ва маданият марказини ташкил этиш таклифини ўртага ташлади.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раисининг ўринбосари Б. Бугров, парламент қўмиталарининг раислари иштирок этди.

* * *

Сенатор Клейборн Пелл Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов билан ҳам учрашди.

Учрашувларда Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Генри Лии Кларк ҳозир бўлди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «РЕСПУБЛИКАДА УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ ВА РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА» 1994 ЙИЛ 5 МАРТДАГИ 774-СОН ФАРМОНИНИ АМАЛДА РЎЁБГА ЧИҚАРИШ МАСАЛАЛАРИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Республикада уй-жой қурилишини рағбатлантириш ва ривожлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонини амалга ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари:

икки ой муддатда Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг бўш ва самарасиз фойдаланилаётган ер майдонлари ҳисобига якка тартибда ва кооператив асосида уй-жой қурилиши ер фондини шакллантиришни назарда тутган ҳолда аҳоли яшайдиган жойларда, шунингдек, йирик шаҳарларга туташиб кетган ҳудудларда ер майдонларини қайта рўйхатдан ўтказсинлар. Ушбу масала юзасидан таклифларни Вазирлар Маҳкамасига 1994 йил 1 июнгача киритсинлар. Бош вазирнинг ўринбосари К. Н. Тўлаганов бу таклифларни умумлаштирсин ва республика ҳукуматининг кўриб чиқиши учун тақдим этсин;

уч ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси билан биргаликда якка тартибдаги уй-жой қурилиши даҳаларини жойлаштиришни ҳисобга олган ҳолда аҳоли яшайдиган жойларнинг бош режаларига, муҳандислик инфраструктураси схемаларига тузатиш киритсинлар;

якка тартибдаги қурилиш устидан архитектура-қурилиш назоратини таъминлаш архитектура ва шаҳарсозлик ҳудудий бошқармаларига юклатилсин;

давлат мулки объектларини давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришдан ҳамда уй-жой қурилиши учун ер участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқи берилганлиги учун тўловдан тушадиган маблағларнинг камида 50 фоизини аҳолининг ижтимоий таъминланмаган қатламлари учун уй-жой қуришни ва якка тартибдаги ҳамда кооператив уй-жой қурилиши даҳалари муҳандислик коммуникацияларини маблағ билан таъминлаш бўйича махсус счётга ўтказсинлар. Маблағ билан таъминловчи банклар қайд этиб ўтилган мақсадлар учун махсус счётлар очсинлар ҳамда маблағлардан мақсадли фойдаланиш устидан назорат ўрнатсинлар;

пайдо бўладиган масалаларни тезда ҳал этиш мақсадида якка тартибда ва кооператив уй-жой қурилишининг қандай бораётганлигини йилнинг ҳар чорагида кўриб чиқсинлар ҳамда уларни ҳал этишда тўрачилик ва сансалорлик ҳолларига йўл қўяётган шахсларга нисбатан қаттиқ жазо чораларини кўрсинлар.

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳокимликлар, маблағ билан таъминловчи банклар билан биргаликда 15 кун муддатда, якка тартибдаги уй-жой қурилишининг бошланиши билан боғлиқ ташкилий масалаларнинг бутун мажмуини ҳал этиш бир ой муддатда таъминланиши кераклигини эътиборда тутган ҳолда, якка тартибдаги уй-жой қурувчиларнинг аризаларини кўриб чиқиш, ер ажратиш, лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқишни, банк кредитлари олиш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тайёрласин ва тасдиқласин.

3. «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳар йили марказлаштирилган сармоя маблағлари ва республика бюджети истиқболларини белгилашда аҳолининг эҳтиёжманд қатламларини, кам таъминланган ва кўп болали оилаларни, пенсионерларни, уруш ва меҳнат фахрийларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш учун уй-жой қурилишига лимитлар ва маблағларни назарда тутсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси тақсимотини ҳисобга олган ҳолда 1994 йилда ана шу мақсадлар учун республика бюджетидан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига 90 миллиард «сўм-купон» ажратсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳокимликларнинг буюртманомалари бўйича:

1994 йилда хусусий уй-жой қуриш бўйича энг яхши лойиҳалар, каталоглар асосида табиий-иқлим шароитлари ва миллий хусусиятларни ҳисобга олган ҳолда лойиҳалар ишлаб чиқилишини;

кўп қаватли уйларнинг биринчи қаватларида савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларини уйнинг умумий майдонининг 10 фоизигача бўлган ҳажмда жойлаштиришни ҳисобга олган ҳолда намунавий лойиҳаларга тузатиш киритишни ёки янгиларини ишлаб чиқишни таъминласин.

5. Марказий банк, «Ўздеҳқончиликсаноатб а н к», «Ўзсаноатқурилишбанк», «Ўзжамғармабанк», «Ўзтадбиркорбанк»ка бир ой муддатда якка тартибдаги ва кооператив уй-жой қурилишини амалга ошираётган фуқароларга кредит беришнинг амалдаги қоидаларини Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 5 мартдаги Фармонига мувофиқлаштириш тавсия қилинсин.

6. «Ўзжамғармабанк» Молия вазирлиги, Марказий банк ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа банклари билан биргаликда бир ой муддатда махсус ссуда-жамғарма счётларини жорий этиш тартибини ишлаб чиқсин.

7. Бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар ва бошқа юридик шахсларга, мулкчилик шаклидан қатъий назар, меҳнат фаоллигини ошириш ва кадрларнинг муқим ишлашини таъминлашнинг самарали чора-тадбири сифатида якка тартибда ва кооператив уй-жой қурилишини амалга ошираётган ходимларга пай бадалларини тўлашда ва кредитни қайтаришда ўз маблағлари ҳисобидан молиявий ёрдам кўрсатиш бўйича улар билан шартнома-контрактлар тузиш тавсия қилинсин.

8. Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси 10 кун муддатда корхоналар ва ташкилотларнинг якка тартибда уй-жой қуриш ва уй-жой сотиб олиш учун ўз ходимларига, шунингдек, кам таъминланган, кўп болали оилаларга молиявий ёрдам кўрсатишга йўналтирилаётган даромадларига солиқ имтиёзлари бериш тартибини ишлаб чиқсинлар ва солиқ тўловчиларга етказсинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлиги ҳар йили жамоат ишларини ташкил этиш, уй-жой қурилиши ва уларни тузатиш, шунингдек, инфраструктура қурилиши ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ қўшимча иш ўринлари ташкил этиш ёки мавжуд иш ўринларини сақлаб қолиш учун Қорақалпоғистон Республикаси Меҳнат вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бошқармалари тасарруфида қолдириладиган иш билан таъминлашни қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағларининг кўпи билан 5 фоизини Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг махсус счётига ўтказсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлиги, Молия вазирлиги, Адлия вазирлиги, Ижтимоий таъминот вазирлиги ва бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда кам таъминланган ва кўп болали оилалар ҳамда аҳолининг ижтимоий ҳимоя қилинмаган қатламлари мақомини аниқлаш тартиби тўғрисидаги таклифларни бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Адлия вазирлиги ва давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда икки ҳафта муддатда «Корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлардан олинадиган солиқ тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин, унда республикада ишлаб чиқариладиган ва якка тартибда уй-жой қурувчиларга ҳамда уй-жой-қурилиш кооперативларига сотиладиган бинокорлик материалларини, шунингдек, уй-жой қурилишида амалга ошириладиган қурилиш ва махсус монтаж ишларини қўшилган қиймат солиғидан озод қилишни назарда тутсин.

12. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг тегишли бўлимларига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 31 март.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби олийлари!

Муҳтарам Президент Каримов жаноблари!

Сизни янги 1373 мунаввар ҳижрий йил билан муборакбод қилишдан мамнунман!

Афғонистон Ислом давлати халқи ва ўз номимдан Сизга, жаноби олийлари, ҳукуматингиз ҳамда халқингизга энг яхши қутлов ва истакларимни йўллайман.

Афғонистон халқи бу йилда иқтисодий ва ижтимоий ҳаётда янги ютуқларга эришишига ишончим комил.

Биз мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари минтақада ва жаҳонда вазиятнинг яхшиланишига кўмаклашади, деб ишонамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, ўз номимдан ва Афғонистон халқи номидан Сизга энг қайноқ туйғуларимни изҳор қиламан ва Сизга, жаноби олийлари, ҳамда халқингизга бахт-саодат, мамлакатингиз тараққиёти йўлида муваффақиятлар тилайман.

Профессор Бурҳониддин РАББОНИЙ,
Афғонистон Ислом давлати Президенти.

АФҒОНИСТОН ИСЛОМ ДАВЛАТИ ПРЕЗИДЕНТИ БУРҲОНИДДИН РАББОНИЙ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноби олийлари!

Наврўз байрами муносабати билан йўллаган самимий табригингиз учун миннатдорчилик билдириб, Сиз жаноби олийларига сиҳат-саломатлик, бахт, қардош Афғонистон халқига тинчлик, осойишталик ва фаровонлик тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Таиланднинг миллий байрами ва менинг таваллудим куни муносабати билан қутловингиз учун Сиз жаноби олийларига самимий ташаккур изҳор этаман. Фурсатдан фойдаланиб, Сизга энг яхши истакларимни баён қиламан.

Адульядет ПУМИПОН,
Таиланд қироли.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЧОРВА МОЛЛАРИ ВА СУТНИНГ ХАРИД НАРХЛАРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Омихта ем ва энергия манбалари нархларининг ўсиши муносабати билан ҳамда чорва моллари ва сут сотиш бўйича давлат буюртмасини бажаришдан жамоа ва давлат хўжаликларининг иқтисодий манфаатдорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. 1994 йил 1 апрелдан бошлаб чорва моллари ва сутнинг чекланган харид нархлари иловага мувофиқ белгилансин.

2. Ўзбекистон Республикаси молия вазирлиги чорва моллари ва сутнинг янги харид нархлари прейскурантларини ишлаб чиқсин ва манфаатдор вазирликлар ва идораларга етказсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 30 ноябрдаги 577-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1994 йил 31 март.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

ЧОРВА МОЛЛАРИ ВА СУТ ХАРИД НАРХЛАРИНИНГ ЧЕКЛАНГАН МИҚДОРЛАРИ

	Бир тоннаси учун минг сўм-купонларда (ўртача)	
	Тирик вазнда	Сўйилган вазнда
Қорамол, от ва туялар	2400	5000
Чўчқалар	3000	5000
Қўй ва эчкилар	2000	5000
Асосий ёғлилик даражаси 3,6 фоиз бўлган сут	500	

ИСЛОҲОТ ФИДОЙИЛИКНИ ТАЛАБ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

31 март куни Ўртачирчиқ туманидаги Охунбобоев номли жамоа хўжалигининг маданият саройида Тошкент вилояти фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда вилоят бўлим ва бошқармаларининг бошлиқлари, шаҳар ва туманларнинг ҳокимлари, йирик саноат корхоналари ва хўжаликларнинг раҳбарлари, маориф, маданият, тиббиёт ходимлари, халқ демократик партияси вилоят, шаҳар ва туманлар кенгашларининг котиблари, ҳуқуқ-тартибот органларининг раҳбарлари ва вакиллари, вилоятлардаги қатор илмий текшириш институтлари раҳбарлари ҳамда олимлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар.

Йиғилиш бошланишидан аввал унинг қатнашчиларига Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқи ёзиб олинган видеотасвир қўйиб берилди.

Шундан сўнг йиғилишда вилоят ҳокими М. Икромов «Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида» маъруза қилди.

Маъруза юзасидан музокаралар бўлиб ўтди.

Фаоллар йиғилишида муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Фаоллар йиғилишида Президент девонининг масъул ходими М. Қаюмов иштирок этди.

(Вилоят ҳокими М. Икромов маърузаси ва музокараларнинг баёни газетанинг ички бетларида босилмоқда).

МАЛАКА ОШИРДИЛАР

ЧИНОЗ. (Ўз мухбиримиздан телефон орқали олинди). Иқтисодий ислоҳотлар босқичма-босқич амалга оширилаётган бугунги кунда бу соҳадаги ишларни ҳар жиҳатдан жадаллаштиришни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Шу мақсадда вилоят ҳокимлиги жумҳурият қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан ҳамкорликда Чиноз туманида бир кунлик ўқув-семинар ташкил этди. Семинарда туманлар деҳқончилик саноат уюшмаларининг раислари, мутахассислари, хусусийлаштирилган корхоналарнинг эгалари, ҳиссадорлик жамиятларининг вакиллари билан биргаликда олимлар ҳам қатнашдилар.

Семинар иштирокчилари «Олмазор» давлат хўжалигида, Амир Темур номли жамоа хўжалигида бўлиб, у ердаги фермерлар фаолияти билан танишдилар. Муқимий номли хусусийлаштирилган ҳиссадорлик жамияти сут-товар фермасининг чорвадорлари тажрибасини ўргандилар. Семинар сўнгида савол-жавоблар бўлиб ўтди. Жумҳурият қишлоқ хўжалиги вазирининг муовини А. Икромов, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги фанлар академиясининг вице-президенти Ш. Йўлдошев, чорвачилик-илмий тадқиқот институтининг директори У. Носировлар фермерлар, хусусийлаштирилган корхоналарнинг эгалари томонидан берилган саволларга жавоб қайтардилар. Семинарда соҳанинг мутахассислари билан ҳамкорликни кенг йўлга қўйиш, ишлаб чиқаришга фан ютуқларини жорий этиш масалалари ҳам муҳокама этилди.

Ўқув-семинарда вилоят ҳокимининг муовини И. Тожибоев қатнашди ва сўзга чиқди.

*

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғани ўғли КАРИМОВга

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим!

Муҳтарам Президент!

Биз, дин аҳллари мустақиллик муқаддас юртимизнинг ҳар бир фуқаросига, у қайси ирқ, миллат ва тоифага мансублигидан қатъий назар, чинакам эрк берганини, барча табақадаги ватандошларимиз орзу қилган саодатли кунларга эришганимизни рўй-рост кўриб, билиб турибмиз. Мустақиллик шарофатидан жонажон Ўзбекистонимизда равнақ ва рўшнолик дарвозалари кенг очилаётганига ҳам гувоҳмиз. Юртимиздаги иноқлик, ҳамжиҳатлик, уюшқоқлик вазияти барча орзу-ниятларимизнинг ижобатидир.

Илгариги тузумга қиёслаб, биз, диндорларга ҳам ўз имон-эътиқодимизга риоя этишимиз, дини ислом анъаналари ва ақидаларига содиқ қолишимиз учун кенг имкониятлар очилганини равшан кўрмоқдамиз. Буларнинг бари юртимиз тинчлиги, осойишталиги ва равнақини кўзлаб ўтказаётган сиёсатингиз, саъй-ҳаракат ва йўл-йўриқларингиз туфайлидир. Шу каби мўътабар ва олижаноб ишда, биз, дин аҳли ҳамиша эл-юрт билан биргамиз. Озод Ватаннинг ҳар бир соф ниятли фуқароси бугун ўз халқи ёнида бўлмоғи, эзгу ишларига қайишмоғи, бахтли келажагини таъминлашга баҳолиқудрат улуш қўшмоғи ҳам фарз, ҳам қарз. Зеро, Ватанни севмоқ, улуғламоқ, ардоқламоқ каби фазилатларнинг фарзлиги муқаддас Ҳадиси шарифда ҳам алоҳида зикр этилган. Халқимиз эса «бировларга яхшилик қилишни уддалай олмасанг, лоақал ёмонликдан тийилгил» дея ўгит беради.

Минг афсус, орамизда ош берган элига тош отаётган, тузлиғига тупураётган нонкўрлар ҳам бор. Орзу-умидларимиз рўёбга чиқаётган, ҳурматли юртбошимиз ва бошқа раҳбарларимиз халқнинг хоҳиш-иродасига мос иш тутаётган бир вазиятда ҳеч ким ва ҳеч қандай куч онгимизни заҳарламаслиги, ҳалол ошимизга оғу солмаслиги, танлаган йўлимиздан тойдирмаслиги даркор.

Иймонингиз комил бўлсинки, биз кимга қўл бериш лозимлигини яхши биламиз. Омма эл иши учун қайишганларгагина қайишади ва қўл беради. Ўзини ҳар ишга қобилу қодир ҳисобловчи айрим шоир-доҳийлар эса «қадрдон» элига ақалли бир туп кўчат экиб берган ёки йўлдаги нокерак тошни четга олиб қўйганмикан? Йўқ. Бундай «қора» иш уларнинг қўлидан келмайди. Буни биз аллақачон фаҳмлаб етганмиз.

«Эрк» доҳийларидан бири Хоразмда туғилган, аммо, фарзандлик бахтидан бенасиб қолган. Тўғри, бир-икки йил муқаддам унинг сохта ваъдаларига лаққа тушганлар ҳам топилди. Комил ишонч билан айтамизки, бутун уларнинг кўпчилиги, ҳатто яқин сафдошлари ҳам эсини йиғиб олган, ҳақиқий ниятини англаб, «доҳий»дан юз ўгирган. Бузғунчининг кирдикорларини ким ҳам «маъқул» деярди.

Сохта ватанпарварларнинг юзидаги ниқоб-ку йиртилди, бироқ сарҳадларимиз ташқарисидан иғво ва бўҳтондан иборат ёлғон-яшиқ айюҳаннос «овоз»лари эшитилиб турибди. Эндиги вазифамиз, Ватанимизга фарзандлик бурчимиз — барча иғво-маломатлар йўлини собит туриб бекитмоқдан, бузғунчиликка чўзилган қўлларни қайириб ташламоқдан иборат.

Хоразм вилояти дин жамоатчилиги вакиллари:

Урганч шаҳридаги Охунбобо жоме масжиди имоми **Муҳаммадсаид ҳожи Аҳмаджон Раҳматилло ўғли**

Боғот туманидаги Одика эшон бобо жоме масжиди имоми **Юсуф Оллашукуров**

Боғот туманидаги Дарвеш бобо жоме масжиди имоми **Комил Жуманиёзов**

Гурлан туманидаги Усмон Саид жоме масжиди имоми **Исоқжон ҳожи Халилилла ўғли**

Қўшкўпир туманидаги ҳазрати Эшон бобо жоме масжиди имоми **Шомурот Султонов**

Урганч туманидаги Шохобиддин хўжа жоме масжиди имоми **Рўзим Абдураҳмонов**

Хазорасп туманидаги Шохпир жоме масжиди имоми **Бурди Хўжаниёзов**

Хонқа туманидаги Сайид ота жоме масжиди имоми **Шаймуҳаммад Оллаёров**

Хива шаҳридаги Саидниёз шоликор жоме масжиди имоми **Раҳматилло Раҳматуллаев**

Шовот туманидаги Юсуф Ҳамадоний жоме масжиди мутаваллиси **Қодирберган Роззоқов**

Шовот туманидаги Замахшарий жоме масжиди имоми **Йўлдош Роззоқов**

Янгиариқ туманидаги Шайх Мухтор вали жоме масжиди имоми **Камаржон Абдримов**

Янгиариқ туманидаги Ғойиб ота жоме масжиди имоми **Абдулла Юсупов**

Янгибозор туманидаги Жума масжиди имоми **Рўзимбой Матюсупов**

ИСЛОҲОТ ФИДОЙИЛИКНИ ТАЛАБ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ФАОЛЛАРИ ЙИҒИЛИШИДА ВИЛОЯТ ҲОКИМИ М. ИКРОМОВНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВНИНГ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ БУХОРО ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИДАН КЕЛИБ ЧИҚАДИГАН ВАЗИФАЛАР ТЎҒРИСИДА»ГИ

МАЪРУЗАСИ

Ҳурматли дўстлар!

Мана, биз ҳозиргина видеотасвир орқали республика Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилояти Кенгашида сўзлаган нутқларини кўриб, тингладик.

Ислом Абдуғаниевич ўз сўзларида мустақилликдан кейин Ўзбекистонда эришилган натижалар, орттирилган тажрибалар, асосий мақсад ва муддаоларимизни, ички ва ташқи сиёсатимиздаги устивор йўналишларни, шу билан бирга олдимизда турган энг муҳим масалаларни атрофлича чуқур очиб бердилар.

Дарҳақиқат, республикамизда сўнгги икки йил туб бурилиш даври бўлди. Энг муҳими Президентимиз таъкидлаганларидек, биз бозор иқтисодиётига ўтишда ўз йўлимизни танлаб олдик ва бу йўлдан бир қадам ҳам чекинмадик. Ўзимизни гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа ташлаб аро йўлда тентираб юрмадик. Қайси ишни бошлаган бўлсак, уни изчил туриб, босқичма-босқич амалга ошира бордик.

Мен Республикамиздаги тинчлик, барқарорлик, хотиржамликнинг асосий негизи таъминланиши ҳам ҳукуматимиз томонидан олиб борилаётган зукко сиёсат деб биламан.

Шуни яна бир карра таъкидлаб ўтиш керакки, Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган Ўзбекистоннинг бозор иқтисодиётига ўтишдаги беш тамойилнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини ҳаёт исботлади. Зеро иқтисодни мустаҳкамламасдан, иқтисодни сиёсатдаги устунлигини таъминламасдан, давлатни, одамларни бой қилмасдан тараққиётга эришиб бўлмаслигига ҳаммамиз гувоҳ бўлиб турибмиз. Худди шунингдек, ўтиш даврида давлатнинг барча масалаларга етакчилик қилиши, ислоҳотларни амалга ошириши, барча муаммоларни ҳал этиши зарурлиги давлат бош ислоҳотчи деган ақиданинг тўғрилигини исботлаб турибди. Учинчи тамойил ҳақида гап кетар экан, ҳуқуқий давлат яратиш, ислоҳотларнинг ҳуқуқий пойдеворини қуриш учун қонунга итоат этиш, қонун асосида иш кўриш, унинг устиворлигини таъминлаш бош масала бўлиши керак. Ана шунинг учун ҳам бу масалага алоҳида урғу берилмоқда. Тўртинчи тамойилнинг асл моҳиятини бозор иқтисодиётига ўтиш даврида аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ташкил этади. Бу ҳақда ортиқча гапириб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак. Ислоҳотларни изчиллик билан, босқичма-босқич амалга ошириш кўзда тутилган бешинчи тамойилнинг мазмуни ҳам жуда чуқурдир.

Мен бу масалаларга бежиз тўхталмаяпман. Чунки бу тамойилларни ижро этмасак, амал қилмасак, билингки, ислоҳотлар бир жойда депсинишда давом этаверади, иқтисодиёт издан чиқади, бошбошдоқлик бошланади. Бунингсиз жамиятни ҳам, унинг келажагини ҳам яратиб бўлмайди.

Республикамизда ислоҳотлар жабҳасини кенгайтириш, ҳамма соҳада туб бурилиш ясаш борасида жуда катта ишлар қилинмоқда. Янги-янги фармон ва қарорлар қабул қилинмоқда. Шу нуқтаи назардан Республикамиз Президентининг 1994 йил 21 январдаги «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» Фармони Ўзбекистонда бозор иқтисодига ўтиш йўлидаги қўйилган катта қадам — бурилиш ясайдиган ҳужжат деб баҳоланди. Бу бежиз эмас. Ана шу фармонга хорижий давлатларда ҳам юқори баҳо берилди. Бу фармон мамлакатимизда ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотларни юксак босқичга кўтарди, маъмурий буйруқбозликдек эскитдан қолган иллатларга кескин тўсиқ қўйди. Айниқса, ушбу фармон асосида ҳукумат томонидан қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва бу тармоқда ислоҳотларни чуқурлаштиришга оид қабул қилинган икки қарор ҳам иқтисодий ислоҳотлардаги катта аҳамиятга молик воқеа бўлди.

Республикамизда ўтган қисқа даврдаги ишларга баҳо бериб шуни айтиш керакки, бизнинг энг катта ютуғимиз одамларнинг дунёқарашини ўзгартирганимиз, меҳнатга бўлган муносабатни, мулкчилик шаклларини янги иқтисодиётга мослашга замин яратганлигимиз бўлди. Бу жуда катта нарса. Шу асосда Тошкент вилоятида ҳам маълум яхши натижаларга эришилганлигини айтиб ўтишим керак. Айниқса, Президентимизнинг халқ депутатлари вилоят Кенгашининг 1993 йил 9 декабрдаги нутқидан кейин, бир қатор муҳим ҳужжатлар қабул қилинди, тадбирлар белгиланди. Ислоҳотларни чуқурлаштириш юзасидан туман ва шаҳарларда эътиборга лойиқ ишлар қилинди. Саноатни қишлоққа олиб кириш, қўшимча ишчи жойлари яратиш бўйича ўзгаришлар бўлди. Аммо бу билан вилоятда ислоҳотлар тўлиқ ишлаяпти, биз талаб даражасида меҳнат қиляпмиз деб айта олмаймиз. Олдимизда янги-янги вазифалар турибди. Биз ислоҳотнинг биринчи босқичини якунлаб, масъулиятли иккинчи босқичига қадам қўяпмиз. Ву давр биздан янада талабчанлик, масъулият ва қатъий меҳнат талаб этади.

Ана шу нуқтаи назардан мен Бухоро вилоятида сўзланган нутқни ва унда кўрсатилган камчиликлар, билдирилган фикр-мулоҳазалар Тошкент вилояти меҳнаткашларига ҳам тўла тегишли деб ҳисоблайман. И. А. Каримов Бухоро вилояти мисолида жуда катта масалани — ислоҳотга тўсқинлик қилаётган нуқсонлар, суиистеъмолликлар, кўзбўямачилик, қўшиб ёзишдек иллатнинг ҳамон барҳам топмаганлигини очиб ташладилар. Бундай камчиликлар Тошкент вилоятида, айрим туман ва шаҳарларда ҳам мавжудлигини тан олишимиз керак. Чунки биз халқ хўжалигининг барча тармоқларида ҳам ислоҳотларни охирига етказа олмаяпмиз. уларни чуқурлаштириш юзасидан жуда секинлик билан иш қилинмоқда.

Мана, саноатни олиб кўрайлик. Тўғри, ўтган даврда саноатда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш, корхоналарни маҳаллий хом ашё ҳисобига ишлашга ўтказиш, бу борада қўшимча имкониятларни ишга солиш борасида қатор ишлар қилинди. Лекин умуман олганда ўсишни таъминлай олмаяпмиз. 1993 йил якунига кўра мавжуд 254 та корхонадан 111 таси ёки 44 фоизи ўсиш суръатини пасайтириб юборганлиги, энг зарур 66 турдаги маҳсулотларнинг 42 таси бўйича режаларнинг уддаланмаганлиги, меҳнат унумдорлигининг 2,6 фоизга пасайтириб юборилганлиги бу борадаги аҳволни яққол кўрсатиб турибди.

Шу йилнинг икки ойида вилоятда саноат ишлаб чиқаришда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати 84 фоизни ташкил этди. 254 саноат корхонасидан 104 таси ўсиш суръатини пасайтирди. Бунинг натижасида 70,6 млрд. сўм-купонга маҳсулот кам ишлаб чиқарилди.

Хусусан, йирик саноат корхоналардан Олмалиқ тоғ-металлургия комбинати (В. Н. Сигедин), «Аммофос» ишлаб чиқариш бирлашмаси (Ғ. И. Иброҳимов), «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси (Ф. Н. Ишанов), Олмалиқ гилам фабрикаси (К. М. Мўминов), Ангрен керамика комбинати (А. М. Алиқулов) Оҳангарон «Сантехлит» заводи (Ш. Т. Мусаев), Ўзбек металлургия заводи (А. М. Анохин), «Чирчиқсельмаш» заводи (А. В. Будаев) январь-февраль ойи якуни бўйича бултурги даврга нисбатан суст ишладилар.

Корхона раҳбарларининг бир хил баҳоналарни рўкач қилиши меъдамизга тегди. Бунга Президентимиз жуда тўғри баҳо бериб, шундай дедилар: «Ҳозир кимдан ишнинг аҳволини сўрасанг, гапни хўжалик алоқаларининг узилиб қолганлиги, хом ашё ёки бутловчи материалларнинг етишмаслиги, ўзаро тўловларнинг ўтмаётганидан бошлайди. Ҳолбуки, ҳамма ҳам ана шундай оғир шароитда ишламоқда. Лекин натижа ҳар хил. Бу нимани кўрсатади? Бунинг сабаби шундаки, кўпчилик соҳа раҳбарлари, саноат корхоналари директорларининг иш услуби, дунёқараши жуда секин ўзгараётир. Уларнинг аксарияти бозор муносабатлари шароитида ишлашга мослаша олмаяпти».

Дарҳақиқат, корхоналарнинг раҳбарлари даврдан орқада қолмоқдалар. Улар ҳамон кутиш позициясида турибдилар, менга кимдир ёрдам беради, деган умидда юрибдилар. Ваҳоланки, энди давлат таъминоти деган гап йўқ. Ҳар бир корхона ўз хўжалик алоқаларини қўшнилар билан тезроқ боғлаши, иқтисодиётни мустаҳкамлаш учун тезроқ ҳаракат қилиши, шу тариқа ишчи-хизматчиларнинг манфаатдорлигини ошириш учун кураши керак. Мен ана шундай талабга жавоб бермайдиган корхона раҳбарларини ислоҳотни таъминлай олмаётганлар, деб баҳолайман. Бу борада вилоят ҳокимлиги ўзининг аниқ чора-тадбирларини кўради. Танбеҳ беришнинг, огоҳлантиришнинг, бағонаю важ-карсонларнинг чегараси бўлади. Энди ташкилий масала кўрилади.

Яна бир гап. бугунги кунда вилоятнинг саноат корхоналарида кўплаб рус ва бошқа миллатга мансуб ўта нозик касб эгалари, мутахассислар ва раҳбарлар меҳнат қилишмоқда. Уларнинг қадрига етиш керак. Бундай мутахассисларни тайёрлаш учун йиллар керак бўлади. Қолаверса, Ўзбекистон уларнинг ҳам Ватани, улар шу юртнинг фарзанди, тенг ҳуқуқли фуқароси. Шундай экан жойлардаги раҳбарлар бу дўстларимизнинг хотиржам яшаб, унумли меҳнат қилишлари учун бутун имкониятларни яратиб беришлари керак. Бу катта сиёсий масаладир.

Капитал қурилиш: бу соҳадаги ислоҳотлар ҳам бизни қониқтирмаяпти. Иш жуда суст. Чала қолган қурилишлар ҳажми камаймаяпти. Бу ҳақда ҳам кўп гапирдик. Айниқса. Оҳангарон шаҳри, Қибрай, Бўка туманларида қурилиш ташкилотларида ислоҳотлар жуда суст кетяпти. Улар мулк шаклини ўзгартириш, иш юритишнинг турли формаларига ўтиш борасида мутлақо орқада қолмоқдалар. Пудратдаги 160-қурилиш тресги (Ф. А. Абдуҳамидов), «Ўзагрострой»га қарашли 2-трест (А. У. Умаров), вилоят саноат — граждан қурилишига қарашли 1-трест (В. А. Исоқов) ислоҳот режаларини тузишдан нарига ўтмаяптилар. Қани, ҳурматли раҳбарлар, айтинглар, сизларга ўзгариш қилиш учун яна қанча вақт берайлик?! Етар, энди ислоҳотни сиз қилмасангиз, биз амалга оширамиз. Ё янгича ишлайсиз, ё ўрнингизга янгича ишлайдиган кишини қўямиз. Мана Тошкент вилоят автойўл раҳбари Б. Р. Алимовни икки-уч марта огоҳлантирдик. Лекин у бундан хулоса чиқармади. Кўчаларни тартибга солмади, бекатларни яхшиламади, озодагарчиликни таъминлай олмади. Шунинг учун ташкилий масала киритишни таклиф этдик. Бу ҳаммага сабоқ бўлиши керак.

Бухорода юқоридаги масалалар қатори мулкни давлат тасарруфидан чиқариш масаласига алоҳида тўхталиб ўтилди. Тўғри, вилоятда бу борадаги режаларни бажардик, бажаряпмиз. Лекин бу биз олдимизга қўйган мақсаднинг дастлабки босқичи холос. Асосий мақсад эса хусусийлаштирилган корхоналарда, хўжаликларда, фермаларда маҳсулот олишни кўпайтириш, иш унумдорлигини ошириш, одамларни янгича ишлашга, дунёқарашга ўргатишдан иборатдир. Йўқ, шунча айтилганига қарамасдан хусусийлаштириш бошқармаси (В. А. Лозицкий), мутасадди ташкилотлар, ҳокимликлар бу масални унутиб қўймоқдалар. Жойларда хусусийлаштирилган корхоналар ёпилиб қолмоқда. Фермалардаги аҳволни кўриб ҳайрон қоласан. Мулк эгалари эшикма-эшик ялиниб-ёлвориб юради. Бунга қачон чек қўямиз. Ё бу ишга мутасадди ташкилотлар хулоса чиқариб ишда ўзгариш ясайди, ёки қатъий чора кўрамиз.

Савдо, маиший хизматдаги эски иллатлар, «ўйин»лар, ғирромликлар ҳам давом этаётган жойлар талайгина. Харидорлар ҳақидан уриб қолиш, ноёб молларни яшириб сотиш, савдо маданиятини бузиш ҳолларига қарши кескин кураш олиб борилмаяпти. Савдо дўконларини хусусийлаштириш бошлангач, айрим нопок савдо раҳбарлари ўзларининг таниш-билишларига, қариндош-уруғларига бу биноларни арзонгаровга расмийлаштириб бермоқдалар. Бўка туман матлубот уюшмаси раҳбари ана шундай йўлни тутди. Бу масалага таалуқли гапларни гапирсанг гап кўп. Биз вилоят матлубот уюшмасига янги раҳбар (А. Э. Зияев)ни қўйдик. У киши бундан тегишли хулоса чиқариб, ишни тартибга солиши керак. Маиший хизмат ўчоқларини кенгайтириш юзасидан ҳам бир неча бор гапирдик. Баъзи жойларда хулоса чиқарилмаяпти. Ўйламанглар, вилоят ҳокимлиги ишни шундай қолдирмайди. Чунки ислоҳот қилмасдан бу тармоқларни ривожлантириб бўлмайди.

Қани менга айтинглар-чи, соғлиқни сақлаш, халқ таълими ва бошқа ижтимоий соҳаларда Бухородаги йўл қўйилаётган камчиликлар бизда йўқми?!

Ўтган йили вилоятда ўта хавфли, юқумли эпидемиологик касал чиқишига йўл қўйилди. Бу маданияти паст, тозаликка, ободончиликка риоя қилинмаган жойларда учрайди. Биз шу аҳволга тушиб қолдикми?! Мутасаддилар бундан тегишли хулоса чиқариб олишлари зарур эди. Афсуски, текширишлар туман ва шаҳарларда, қишлоқларда ҳамон тозалик, ободончиликка эътибор берилмаётганлигини кўрсатмоқда. Аҳолини диспансеризациядан ўтказиш талаб даражасида эмас. Врачлар бу масалаларга лоқайдлик билан муносабатда бўлмоқдалар. Шифохоналар, айниқса қишлоқ амбулаторияларида тиббий ёрдам кўрсатиш савияси паст.

Шифохоналарда беморлар дори-дармонларнинг кўп қисмини ўзи топиб келмоқда. Ваҳоланки, вилоятда валютага келтирилган дори-дармонларнинг ишлатилиши текширилганда ўта хўжасизлик, маъсулиятсизликни, ҳаттоки талон-тарожликка йўл қўйилаётганлиги маълум бўлди. Масалан, Ўртачирчиқ туманидаги 2-шифохонада 27599 сўмлик камомад ва 45950 сўмлик ортиқча дори борлиги аниқланди. Бу дорилар эса ҳужжатда ишлатилган деб қайд этилган. Бундай мисоллар кўп. Паркент туманида ҳам 76176 сўмлик камомад аниқланди. Ҳозирги дори-дармон ўта тақчил бўлиб турган бир пайтда ниҳоятда қийинчилик билан валютага олиб келинган 26826 сўмлик дориларни бу ерда яшириб, беморларга ишлатмасдан муддати ўтказиб юборилганлигини қандай баҳолаш мумкин. Қуйичирчиқ туманидаги 1-сонли шифохонада ҳам 61757 сўмлик ортиқча дори ва 143,5 минг сўмлик камомад аниқланган. Янгийўл туманидаги Марказий шифохонанинг катта ҳамшираси Ҳ. Лисбоеванинг иш столидан 8 хил, жаъми 24 та ҳисобда йўқ 3532 сўмлик дори-дармон топилди.

Булар инсонийликнинг қайси қонунига тўғри келади. Қани бунга жавоб беринг, ҳурматли М. Ф. Бекнозова. Балки шундан кейин ҳам ишларимиз жойида деб юраверарсиз!

Биз вилоят СЭСи (Р. Қосимов) ишидан ҳам қониқмаяпмиз. Бу ташкилот ўз ҳақҳуқуқидан тўла фойдаланмаяпти. Назоратни кучайтирмаяпти. Вилоятнинг кўпгина туманларида эпидемиологик аҳвол яхши эмас.

Ҳалигача ишда қўпол камчиликларга йўл қўйган Зангиота, Чиноз СЭС бош врачлари бўйича таклиф киритилмади. Бундан тезроқ хулоса чиқариб олиш керак. Вилоят халқ таълими бошқармасига берилган топшириқлар ҳам тўлиқ бажарилмаяпти. Янги типдаги мактабларни очиш, мактабларда-ги таълим-тарбия сусайиб кетди. Озодалик группалари ташкил этилишига етарлича эътибор берилмаяпти. Мактабларни ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш, ўқувчиларни ижтимоий меҳнатга жалб этиш, металлом, макулатура тўплаш масалалари нега эътибордан четда қолмоқда?

Ислоҳот сўзининг маъноси жуда чуқур. Айримлар бу ишни саноатда ёки қишлоқ хўжалигида амалга оширса бўлдида, деган хаёлда юришади. Йўқ, ҳамма соҳада ислоҳот зарур. Бундан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг иши ҳам мустасно эмас. Уларнинг зиммасида халқнинг хавфсизлигини таъминлаш, ислоҳотлар йўлидаги ҳақ-ҳуқуқларни ҳимоя қилишдек катта вазифа турибди.

Тўғри, сўнгги пайтда вилоятда талабчанликнинг кучайтирилиши натижасида бу борада бир қатор ижобий ўзгаришлар бўлди. Хусусан умумий жиноятчилик ўтган йилга нисбатан 46,4 фоизга, шу жумладан оғир жиноятлар содир этилиши 35 фоизга, одам ўлдириш 33 фоизга, номусга тегиш 4 фоизга, талончилик 29 фоизга, босқинчилик 66 фоизга, вояга етмаганлар томонидан содир қилинган жиноятлар сони 27,6 фоизга камайди. Аммо бу бизни хотиржам қила олмайди Мамлакат Президентининг Бухоро вилояти ҳуқуқ-тартибот органлари фаолиятида кўрсатиб ўтган камчиликлари бизнинг вилоятимизда ҳам йўқ эмас.

Ушбу масала 1994 йилнинг февраль ойида вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ҳаракатини мувофиқлаштирувчи кенгашда атрофлича кўриб чиқилиб, конкрет тадбирлар кўриш вазифаси топширилган эди. Улар тўлиқ бажарилмаяпти. Шунинг учун Янгийўл (А. Қосимов) ва Оҳангарон (Ю. Ҳусанов) шаҳар ички ишлар бўлими бошлиқлари қатъий огоҳлантирилди. Ўз вазифасини эплай олмаганлиги учун Чиноз (Б. Зухуров), Қуйичирчиқ (В. Югай), Бўстонлиқ (Ғ. Соатов) туманлари ва Ангрен шаҳри (А. Юсупов) ички ишлар бўлими бошлиқлари янгиланди. Ўз вазифасини суиистеъмол қилган Зангиота туман судьялари Н. Пўлатов, К. Насриддинов, Ўртачирчиқ туман судьяси У. Тўхтаев эгаллаб турган лавозимидан озод қилинди.

Бундан буён ҳам ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига талабчанликни кучайтириб боришимиз керак. Бу соҳада фақат соф виждонли, ҳалол, халқ иши учун жон куйдирадиган кадрлар ишлаши зарур. Вилоят ҳокимлигининг бу борадаги йўли ана шундай.

Ҳурматли дўстлар!

Мен ўтган сессияларда, фаоллар йиғилишларида ва учрашувларда Президент фармонлари, ҳукумат ва вилоят ҳокими қарорлари, вилоят ҳокими томонидан берилаётган ҳар бир топшириқ юзасидан назорат йўлга қўйилишини бир неча бор айтган эдим. Шу мақсадда вилоят ҳокимлиги томонидан ҳоким муовинлари раҳбарлигида 4 та гуруҳ тузилди ва улар ҳозиргача 12 та туманда ислоҳотларнинг боришини, Президент фармонлари, ҳукумат ва вилоят ҳокими қарорлари ҳамда топшириқларининг қандай бажарилаётганлигини чуқур таҳлил этиб қайтдилар.

Бу шуни кўрсатдики, жойларда ижрони таъминлаш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, белгиланган тадбирларнинг бажарилиши устидан етарли иш қилинмаяпти.

Мана Оққўрғон туманидаги аҳволни олинг. Туманда берилган топшириқлар, қарорлар ҳамон жойларга етиб бормаяпти. Бунга биргина Сегизбоев номли давлат хўжалигидаги аҳвол яққол мисолдир. Бу хўжаликда ислоҳотлар ишламаяпти. Натижалар йилдан-йилга орқага кетяпти. Комиссия текширган куни ишчиларнинг 10 фоизи ҳам далада ишламаётганлиги маълум бўлди. Экин майдонлари, ғўзапоядан тозаланмаган, ҳайдалмаган. Хўжалик раҳбари Ш. Каримов хўжаликка таалуқли оддий маълумотларни ҳам билмайди. У нечта экиш техникаси мавжуд, уларнинг қанчаси мавсумга тайёрланган ва бошқа қатор оддий саволларга ҳам жавоб беришга ожизлик қилди. Хўжаликда ободончилик, тозалик ишлари юзасидан берилган топшириқлар бажарилмаган. Оддий кўрсаткич тахталари ҳам тайёрланмаган. Хўш, бундай раҳбарнинг ишига нима, деб баҳо беришимиз керак.

Фақат бугина эмас, тумандаги бошқа қатор хўжаликлар, ташкилотларда ҳам Президент фармонлари ва ҳукумат, вилоят ҳокимининг қарорларини ижро этиш устидан етарли иш қилинмаяпти. Туманда янги иш жойларини яратиш, саноатни қишлоққа олиб кириш борасидаги ишлар ҳам талабга жавоб бермайди. Комиссия Сегизбоев номли давлат хўжалиги раҳбари Ш. Каримовни вазифасидан бўшатиш тўғрисида таклиф киритди.

А. Икромов номли жамоа хўжалигида (раҳбари А Қўчқоров) бўлинганда соат эрталабки 8.00 да ҳам тракторларни дала ишларига чиқарилмаганлиги, кўчаларда бекорга юрганлиги аниқланди. Чорвачилик фермасига бориб кўрилганда аҳвол ниҳоятда ёмонлиги, хўжасизликка, беапрволикка йўл қўйилганлиги кўрилди. Ваҳолонки, ушбу хўжаликнинг чорвачилик фермаси Тўйтепа шаҳрида ўтказилган хўжалик раҳбарларининг ўқув семинар йиғилишида видео тасмага ёзиб олиниб, раҳбарларга кўрсатилган эди. Шунга қарамай, вилоят ҳокимининг берган топшириқлари умуман бажарилмаган. Ўтган йилга нисбатан давлатга сотиш бўйича сут ҳам, гўшт ҳам камайиб кетган.

Жамоа хўжаликларида, қишлоқларда ободонлаштириш ишларини баҳор келишига қарамай, ташкил этилмаган. Кўчаларни тозалаш, кўчат экиш, ахлатларни ташиш борасида қишлоқ оқсоқоллари томонидан ҳам бирон чора кўрилмаган. Деярли тумандаги барча хўжаликларда аҳолининг чорва моллари қаровсиз далаларда ва бедапояларда юрибди.

Биз бундан буён масалани кўндаланг қилиб қўйишга мажбурмиз. Сиз ҳурматли туман ҳокими Н. Бердиқулов, ҳоким сифатида ислоҳотларни амалга ошира оласизми, йўқми, шуни очиқ айтинг. Танбеҳ беришнинг, таъкидлашнинг, муддат беришнинг ҳам чегараси бор ахир!

Президентимиз Бухородаги нутқларида бир масалани жуда тўғри таъкидладилар: «Халқ ишонч билдирган раҳбарнинг сўзи ва иши яъни тили ва дили бир бўлиши бугун энг муҳим ҳаётий заруратга айланди. Баландпарвоз, ҳавойи гапларнинг даври ўтди. Бундай вазиятнинг энг хавфли жойи шундаки, сўзи бошқа-ю, иши, қилмиши бошқа раҳбарларнинг ва иккиюзламачи шахсларнинг «фаолияти» туфайли эзгу ғояларимиз халқнинг олижаноб умидлари ўз қадр-қимматини йўқотиши мумкин».

Биз бунга йўл қўймаймиз. Қатъий чора-тадбирлар кўришга мажбурмиз. Чунки Тошкент вилоятида ҳам ана шундай айрим «ўйинчи» раҳбарлар бор. 1993 йилнинг 9 декабрдаги вилоят Кенгашининг сессиясидан кейин бир қатор туман ва шаҳар ҳокимлари ўзгартирилди. Ислоҳотни таъминлай олмаган ўндан ортиқ бўлим ва бошқарма бошлиқлари, 30 дан ортиқ хўжалик раҳбарларини алмаштирдик. Минг афсуски, бундан ҳали ҳам тегишли хулоса чиқармаган юқоридаги сингари ҳокимлар, раҳбарлар борлигини очиқ айтишимиз керак.

Тошкент туманида ислоҳотларни амалга оширишда катта ишлар қилинмоқда, хўжаликларда кўкламги дала ишлари яхши боряпти. Лекин кейинги пайтда ободончиликка бўлган эътибор сусайтириб юборилган. Хусусан, комиссия аъзолари Келес шаҳридаги аҳволни ниҳоятда ташвишли эканлигини билдирдилар. Шаҳардаги 12 тадан ортиқ ташкилотнинг деярли барчасида тозалик, ободончилик бўйича бирон иш қилинмаган.

Бундай камчиликларга йўл қўйганлиги учун Келес шаҳри ҳокими Т. Эгамбердиев ўз вазифасидан озод қилинди, бошқа айбдорларга ҳам тегишли жазо берилди.

Рустам Акбаров жуда тажрибали, оқсоқол ҳокимларимиздан. Ўйлаймизки, туманда бундан тегишли хулоса чиқариб олинади.

Янгийўл туманидаги аҳвол ҳам яхши эмас. Хўжаликларда ўзгариш сезилмаяпти. Айниқса, «Халқобод» агрофирмаси атрофидаги вазият жуда мураккаб бўлиб қолмоқда. Шу хўжалик ҳудудидан оқиб ўтувчи ва вилоят сув хўжалиги бошқармасига тегишли канал тозаланмаган. Трактор паркидаги аҳвол айниқса мураккаб. Комиссия аъзолари шундай фактни беришди.

Хўжалик бу йил 35 тонна металл топшириши керак. Ваҳоланки битта бўлимидагина камида 100 тонна металл ётипти. Айни пайтда Бекободдаги металлургия заводи металл хом ашёси билан 40 фоизга таъминланганлиги учун тўла қувват билан ишлай олмаяпти. Ахир хўжаликлардаги бундай металл уюмларини заводга топшириб, ўрнига зарур қувурларни ва махсулотларни олиш мумкин-ку! Бу ҳам ишга муносабатдаги лоқайдлик, масъулиятсизликдан бошқа нарса эмас.

Ислоҳотни инсон амалга оширади. Ислоҳот эса инсонга хизмат қилади. Мана шу оддий ғояни халққа сингдириш тўғрисида, тушунтириш тўғрисида қайта-қайта гапиряпмиз. Минг афсуски, бу борадаги гаплар, тадбирлар, қарорлар қуйига етиб бормаяпти. Бунга битта мисол келтираман. «Халқобод» агрофирмасининг «Халқобод» бўлими механиги Карим Абдуллаевдан комиссия аъзолари нега иш шу даражада ўз ҳолига ташлаб қўйилган, қимматли заҳира қисмлар сочилиб ётибди, деб сўралганда у киши бизни биров суриштирмаса, келмаса, нима қиляпсан демаса, бизга нима, деган жавобни берган. Биз ана шундай қимматли запас қисмлар ва техникаларни олиш учун Қозоғистоннинг Чимкент шаҳри ва бошқа ўлкалар билан шартномалар тузяпмиз. Ислоҳотларни чуқурлаштириш, таъминотни яхшилаш учун ҳаракат қилаяпмиз. Ана шундай вақтда буни қандай баҳолаш мумкин?

Комиссия аъзоларининг маълумотлари билан танишиб ҳайрон қоласан. Бўка туманида ҳам ишга худди шундай муносабат, назорат йўқ, интизом йўқ. Текшириш ўтказилган биронта хўжаликда Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларининг бажарилиши, вилоят ҳокими қарорлари ва кўрсатмаларини амалга ошириш юзасидан аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқилмаган. Чора-тадбирлар белгиланган жойларда эса унинг ижроси таъминланмаяпти. Ғаффор Азаматов номли жамоа хўжалигида қўшимча ишчи ўринларини жорий этиш талаб даражасида эмас. Дала ишлари суст боряпти. Ҳалигача 250 гектар ер шудгорланмаган. Дала ишларига одамлар тўлиқ жалб этилмаяпти. Фермер (деҳқон) хўжаликларини ривожлантириш бўйича қатъий ишлар қилинмаяпти. Бу хўжаликда сўнгги уч йилда пахта ҳосилдорлик 4 центнерга пасайтириб юборилган.

Тумандаги Йўлдош Ҳожиматов номли жамоа хўжалигида 5 минг аҳоли истиқомат қилади. Шундан 1600 киши хўжаликда ишлайди. 230 нафар киши ишсиз. 1994 йилда 70 одамни иш билан таъминлаш мўлжалланган. Қолганлар-чи? Улар нима қилади? «Кўкорол» жамоа хўжалигидаги аҳвол ҳам жуда ёмон. «Ачамайли», «Бўстон», Т. Ражабов, Б. Умаров номли хўжаликларда ва Бўка шаҳридаги тозалик, ободончилик ишлари талабга жавоб бермайди.

Худди шундай камчиликлар текшириш ўтказилган Юқоричирчиқ, Паркент, Пискент ва бошқа туманларда ҳам мавжуддир.

Мен лоқайдликни жамиятнинг энг катта душмани деб ҳисоблайман. Юқоридаги туманлардаги иллатнинг боши ана шунда. Биз қабул қилинган фармонлар ва қарорларни қуйига етказа олмаяпмиз. Масалан, Пискент туманидаги «Қирққизобод», Навоий номли ва бошқа қатор хўжаликларга ислоҳот бўйича қабул қилинган қарорларнинг, тадбирларнинг етиб келмаганлигини қандай баҳолаш мумкин?!

Бухоро вилояти кенгаши сессиясида ер ва ундан унумли фойдаланиш масаласига эътибор қаратилди. Бу бевосита Тошкент вилоятига ҳам тегишлидир. Яқинда вилоят прокуратураси ходимлари мутахассислар иштирокида шу масала юзасидан текширув ўтказди. Бундан маълум бўлдики, ҳамма жойда ҳам «Ер тўғрисида»ги Республика қонунига амал қилинмаяпти. Ёки қонунга хилоф равишда вилоят туман ҳокимлигининг рухсатисиз ерни қайсидир ташкилотларга бериб юбориш ҳоллари содир бўляпти. Масалан, 1992 йилда Зангиота туманидаги А. Икромов номли жамоа хўжалиги Тошкент метро қурилиш ташкилотига, «Тўқимачилик» жамоа хўжалиги Республика автомобиль транспорти бирлашмасига, Республика табиатни муҳофаза қилиш қўмитасига ва Ўзбекистон савдо палатасига. «Наврўз» жамоа хўжалиги эса «Меҳнат» кичик корхонасига 11 гектар ерни бериб юборишган. Энг ачинарлиси, бу ерлар шу пайтгача бўш ётибди. Ҳолбуки, қонунга мувофиқ, «Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши учун ажратилган ерлар бир йил давомида фойдаланилмаса, эгалик ҳуқуқи тўхтатилади».

Олмалиқда 1988—1990 йилларда фуқаролар учун ажратилган 40 гектардан ортиқ ер майдони шу давргача бўш турибди.

Бундан ташқари уй-жой қурувчиларнинг муҳтожлиги инобатга олинмай махсус комиссия томонидан ўрганилмай ер ажратиш ҳолатлари юз берган. Тошкент. Зангиота. Юқоричирчиқ. Чиноз туманларида бунга йўл қўйилган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Энди бундайлар билан муроса қила олмаймиз. Айбдорлар жазоланади.

Биз бир нарсани яхши тушуниб олишимиз керак. Агар жойларда ижрони таъминламасак, тартиб-интизомни мустаҳкамламасак, ҳеч қачон кўзланган мақсадга эриша олмаймиз. Орамизда бу кунлар ўтиб кетади, эски замонлар қайтиб келади деган хомхаёллар билан ўзи ишламайдиган, вазифасини, айни вақтда берилган топшириқни ҳам қилмайдиган айрим раҳбарлар борлигини яхши биламиз.

Биз вилоятда ислоҳотларни тезлаштириш. тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, кўмак бериш мақсадида бўлим, бошқарма раҳбарларидан иборат гуруҳлар туздик. Лекин баъзилар ишлашни хохлашмаяпти. «Тошавтотехника» хизмати раҳбари Ё. Икромов, Меҳнат, аҳолини иш билан банд қилиш бошқармаси бошлиғи Т. Холбоев, вилоят ҳудудий давлат мулкини бошқариш ва хусусийлаштириш бошқармаси бошлиғи В. Лозицкий. «Ўзбекпочта» вилояти бўлими бошлиғи М. Ёқубов, «Тошвилшартномасавдо» бошлиғи Т. Накибов, капитал қурилиши бошқармаси бошлиғи Б. Муҳитдинов, вилоят адвокатлари раиси Ф. Ашуров ва яна бир қатор раҳбарлар текширувларга ҳеч қандай сабабсиз чиқмадилар.

Ҳатто вилоят солиқ бошқармасининг бошлиғи Р. Усмонов вилоят ҳокимлигининг топшириғини бажаришда бош тортди.

Биз бундай муносабатларга тегишлича баҳо берамиз, албатта.

Дўстлар, олдимизда битта йўл турипти. Бу — ислоҳот йўли. Халқни тезроқ фаровонликка олиб чиқиш йўли. Бунга қаршилик қилган ёки амалга оширишни хохламаган киши зудлик билан четга чиқсин. Республикада ислоҳот енгди, қарши кучлар енгилди. Шундай экан, буни тан олиб, ишга киришиш керак.

Мен бугун яна бир ўта муҳим масала хусусида тўхталмоқчиман. Бу раҳбарларнинг поклиги масаласидир. Имон — эътиқоди бутук, қалби тоза, виждонли раҳбарлар бор жойда ишда унум, қут-барака бўлади. Халқ орасида бундай раҳбарнинг обрўйи баланд бўлади. Халқ унга эргашади.

Бордию акси бўлсачи, билиб қўйинглар, бундай раҳбарлар халқнинг назаридан четда қолади. Чунки халқ унинг қилмишини кўриб-билиб туради, шунга қараб унга баҳо беради. Президентимиз Бухорода сўзлаган нутқида раҳбарнинг инсонийлик фазилатлари ҳар бир нарсадан устун туриши зарурлигини алоҳида таъкидлаб шундай дедилар: «Қингир одамнинг қилиғини ўзи билдирмаса, боласи билдиради. Боласи билдирмаса, хотини билдиради. Хотини билдирмаса, ёнидаги малайлари билдиради. Эҳтимол нопок раҳбарларнинг қилмишларини назорат органлари билмаслиги ҳам мумкин. Аммо халқ билади... Халқ билган куни бундай раҳбар назардан четда қолади.

Халқ назаридан қолиш эса — агар жиндек виждони бўлса, ўлим билан баробардир». Бу сўзлар барчамиз учун сабоқ бўлиши керак.

Албатта тараққиёт, фаровон ҳаёт ўз-ўзидан яратилмайди. Унга ҳалол, сидқидилдан, астойдил ишлабгина эришиш мумкин. Биз бир ижтимоий тизимдан иккинчи бир тизимга ўтишдек мураккаб ва машаққатли жараённи бошдан кечирмоқдамиз. Албатта бу йўлда турли-туман тўсиқ ва ғовларни енгиб ўтишга тўғри келади. Ҳузур-ҳаловатдан, ором ва фароғатдан воз кечиб, қаттиқ меҳнат қилиш зарур. Биз бундан буён ана шундай талабга жавоб берадиган раҳбарлар, фаоллар билан ишлаймиз. Иродасиз, берилган топшириқни охирига етказмайдиган, ўз мансабини суиистеъмол қиладиган, халқни ўзининг орқасидан эргаштириш қобилиятига эга бўлмайдиган раҳбарларнинг хатти-ҳаракатларига қатъий баҳо бериб, аниқ чоралар кўрамиз.

(Давоми 3-бетда).

ИСЛОҲОТ ФИДОЙИЛИКНИ ТАЛАБ ҚИЛАДИ

(Боши 2-бетда).

Яна бир муҳим масала тўғрисида алоҳида айтмоқчиман. Хабарингиз бор, Оҳангаронда рўй берган табиий офат ҳақида газеталарда ахборотлар босилганди.

Бу фожиали воқеа бизга катта сабоқ бўлиши лозим. Маълумки, бу йил қиш серёғин келди. Шунинг учун баҳорда сув тошқини бўлиш хавфи ҳам йўқ эмас. Буни ҳам ҳисобга олиб, хулоса чиқариб зудлик билан иш кўришимиз зарур.

Ҳурматли дўстлар!

Вазирлар Маҳкамасининг ислоҳотларнинг бориши масаласига бағишланган февраль ойида бўлиб ўтган йиғилишида Президентимиз ҳокимларни, раҳбарларни ривожланган чет эл давлатларига юбориб, илғор тажрибаларни кўриб, ўрганиб келиб жойларда татбиқ этиш таклифини киритган эдилар. Ана шунга мувофиқ бир қатор туман, шаҳар ҳокимлари, хорижий давлатларда бўлиб қайтдилар. Мен ҳам Голландияда бўлдим. Шу ҳақда қисқача ахборот бермоқчиман. Аслида бу сафар таассуротлари бугунги йиғилишда кўрилаётган масала билан боғлиқдир.

Бу сафар биз учун жуда катта сабоқ бўлди. Дунё харитасида кичик бир нуқтага тенг Голландиядек давлатнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари экспорт қилиш бўйича жаҳонда биринчи ўринда туриши, бутун бир Европа қитъасининг халқини боқиши, бу ишни Голландия халқининг бор-йўғи 5—6 фоизи амалга ошираётганлиги кишини ҳайратга солади. Лекин бу бор ҳақиқат.

Голландиядаги дастлабки таассуротимиз ва хулосамиз шу бўлдики, ислоҳотларни амалга ошириш учун ҳамма соҳада биринчи навбатда тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, унумдорликни ошириш, одамларга, деҳқонларга эркинлик бериш, уларни ўз тадбиркорликларини, ишбилармонликларини намоён этишлари учун барча имкониятларни яратиб беришимиз зарурлиги тўғрисидаги фикрлар жуда тўғри экан. Голландияда бу сўзларнинг мағзининг моҳиятини янада чуқурроқ ҳис қилдик. Фақат интизом ва қаттиқ меҳнат ҳисобигагина голланд деҳқони юртини фаровон қилмоқда, бойбадавлат яшамоқда. Голландияда ҳар қарич ер жуда қадрли. Биз бугун Ўзбекистонда ҳам ана шундай дунёқарашни шакллантиришимиз, ерни эъзозлаб, қадрига етадиган, юртпарвар кишиларни тарбиялаб, ишни ташкил қилишимиз керак. Бу ҳам ислоҳотдир.

Яна бир сизларга айтмоқчи бўлган гапим шуки, Голландияда раҳбар ҳам, оддий деҳқон, фуқаро ҳам баб-баравар қонунга бўйсунади ва қонун асосида иш кўради. Уларни ана шу қонун ҳимоя қилади. Бу жуда муҳим масала. Очиғини айтишимиз керак, Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган беш асосий тамойилнинг бири — қонуннинг устиворлиги ҳали тўлиқ амалга ошяпти деб бўлмайди. Одамларга ўз ҳақ-ҳуқуқларини, қонунлардаги имтиёзларни тўлиқ етказа олмаяпмиз. Бунинг жонли мисолини юқоридаги гапларимда келтириб ўтдим.

Голландия деҳқончилигидаги эътиборга молик яна бир хусусият шундаки, ҳамма хизмат соҳалари илм-фан ҳам деҳқонга хизмат қилади. кўмаклашади, ҳар қандай масала даланинг ўзида, фермада, илмий ечимини топиб, ижро этилади. Шу тариқа бутун кучлар деҳқончиликка хизмат қилади. Биз бир неча бор бу ҳақда гапирдик.

Сафар давомида бир қатор амалий натижаларга эришдик. Тошкент вилояти билан Голландиянинг АЕС фирмаси ўртасидаги айрим келишув ҳужжатлари белгилаб олинди. Хусусан, вилоятимизда Голландия усулида картошка етиштиришни янада ривожлантириш ва қўшимча 60 гектар майдонда уруғлик картошка тайёрлашни режалаштираяпмиз. Шунингдек, 5 минг литр сутни қайта ишлаб пишлоқ ва сариёғ оладиган завод қуриш, соатига 200-225 килограмм картошкани қайта ишлаб берадиган цех яратиш юзасидан музокаралар олиб бордик. Булардан ташқари чорвачилик фермаси (озуқани қайта ишлаб берадиган ускуналари билан) барпо этмоқчимиз. Мевани қайта ишлаб шарбат олиш, шарбатни идишларга жойлайдиган корхоналар қурмоқчимиз. Теплица хўжаликларини реконструкция қилиш бўйича тажриба алмашамиз. Шунингдек, «Филипс» фирмаси билан кир ювиш машиналари, электр ускуналари ва маиший хизмат асбоблари ишлаб чиқаришни ривожлантириш борасидаги музокараларни бошламоқчимиз.

Голландиядан олган таассуротларнинг яхлит хулосаси яхши яшаш учун яхшироқ ишлаш керак, деган ақиданинг нақадар тўғрилиги бўлди. Голландияни дунёга танитган оддий одамлар, уларнинг фидокорона меҳнати. Халқимизда одам қилган ишни одам қилади, деган нақл бор. Шундай экан. Бу тажрибаларни, иш усулларини тезроқ жорий этишимиз керак. Бу қишлоқдаги ислоҳотларнинг бош йўли бўлиши лозим.

Аччиқ бўлса ҳам ҳақиқатни айтиш керак. Биз ана шуни унутиб қўйдик. Одамлар нимагадир ишдан четлашиб қолдилар. Барча раҳбарларимиз ҳам ҳақиқий етакчи бўла олмаяптилар.

Ҳурматли дўстлар!

Республикамизда иқтисодий ислоҳотларнинг дастлабки босқичи якунланди. Халқимиз маъқуллаб, қўллаб қувватлаётган сиёсий-ижтимоий тараққиётнинг мукаммал йўли ишлаб чиқилди. Мана шунинг ўзи катта муваффақият. Энди биз иқтисодий ислоҳотларнинг янада масъулиятли иккинчи босқичига қадам қўйдик. Президентимиз айтганларидек, албатта, бу йўлда ҳали тўсиқлар, муаммолар ҳам юзага келади. Лекин мақсадни аниқ қўйиб ишласак, ислоҳотларни амалга оширсак халқимизни орқамиздан эргаштира олсак, шунчалик тез Ўзбекистоннинг тараққиётини яратамиз, халқимизнинг ҳаётини фаровон қиламиз.

Шу нуқтаи назардан республика Президентининг Бухоро вилоятидаги нутқлари биз учун катта сабоқ бўлади, деб ўйлайман. Бутун ҳаракатни йўл қўйилаётган камчиликларни тезроқ бартараф этишга, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларини амалга оширишга қаратишимиз зарур. Лўнда қилиб айтганда бугун ҳар биримиз мен Ватанимга нима бердим, деган саволни ўзимизга бериб, виждонан меҳнат қилсаккина, орзуимизга етамиз.

Ўйлайманки, бугун ана шу ишларни амалга оширадиган, ислоҳотларга бош бўладиган раҳбарлар ўтиришибди. Улар бугунги йиғилишдан ўз хулосаларини чиқариб, ишга киришадилар. Тошкент вилоятининг қудратини тиклаш, мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланиш учун қўлларидан келган ишни қиладилар.

* * *

Шундан сўнг маъруза юзасидан музокаралар бошланди.

— Республикамиз Президентининг халқ депутатлари Бухоро вилояти Кенгаши сессиясидаги нутқи ва вилоятимиз ҳокимининг бугунги маърузасида қайд этилган камчилик ҳамда нуқсонлар, танқидий фикрлар бизга ҳам тегишли,— деди Паркент тумани ҳокими **Т. Холтоев**,— бу, айниқса, деҳқонларимиз, фермерларнинг ерга бўлган муносабатида кўзга ташланади.

Кейинги пайтда вилоятимизда ўтган қатор йиғилишларда фойдали таклифлар билдирилмоқда, тегишли хулосалар чиқарилмоқда, зарур тадбирлар белгиланмоқда. Аммо амалий ишда самаралар ҳали камроқ. Биз тўлиқ натижаларга эришишимиз учун Президент фармонларининг мазмунини жойлардаги ижрочиларга, аҳолига муфассал етказишимиз лозим.

Шу мақсадда туман ҳокимлигида бир кун — «Назорат куни», бир кун — «Маслаҳат кенгаши» учун ажратилган. «Назорат куни»да ҳокимлик қошидаги текширув гуруҳи фармон ва қарорларнинг жойлардаги ижросини ўрганиб келади. Кейин шу асосда муҳокама қилиниб, тегишли тадбирлар белгиланади. Лоқайдларга нисбатан чоралар кўрилади.

Ижрони назорат қилиш ишни жонлантирди. Шу кунгача 7,5 минг гектар майдонга ғалла экилди. Пиёз, сабзавот экиляпти. Жўхори, картошка экиш тараддудлари ҳам кўрилмоқда.

Туман ҳокими ислоҳотни изчил амалга ошириш учун «аввало ўз дунёқарашимизни ўзгартиришимиз, бугунги кун талабини тўғри тушуниб олишимиз, сўздан амалий ишга ўтишимиз керак» дея нутқини тугатди.

— Ҳар бир инсонда хато, камчилик бўлади,— деди Ўртачирчиқ туманидаги «Ўртасарой» жамоа хўжалигининг раиси **М. Ҳолиқова** ўз сўзида,— лекин ҳар қандай хатонинг ҳам сўнгги нуқтаси бўлиши керак. Икки йилдан буён вилоятимиз бир қатор соҳаларда режаларни адо этмаётганлиги, бошимиз эгилиб қолаётганлигидан афсусланаман.

Шуни айтишим керакки, агар интилиш бўлса, масъулият чуқур ҳис этилса, албатта. ўзгаришлар содир бўлар экан. Олдинги йиғилишларда жамоа хўжалигимизга вилоят бошқармалари ташкилотларининг раҳбарлари деярли бормасликларини, ҳолимиздан хабар олмасликларини қайд этган эдим. Вилоят ҳокимлигига раҳмат. Бу масалани кескин қўйди. Январь ойининг ўзида «Вилоятгаз» бошқармасининг раҳбарлари икки марта, агробанк ходимлари бир неча бор жамоа хўжалигимизда бўлишди, бир қатор муаммоларни ҳал этишда амалий ёрдам кўрсатишди.

Лекин айрим вилоят бошқармалари ҳамон жамоа хўжалигимиз ҳаётидан хабардор бўлмаяптилар. Мен бу ерда вилоят пиллачилик ширкатини назарда тутяпман. Ширкат талабларимизни ўз вақтида бажармаяпти. Масалан, пиллакорларимиз ўтган йилги меҳнат ҳақларини ҳалигача олганларича йўқ. Шундай бўлганидан кейин одамларда пилла тутишга иштиёқ қоладими? Бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўриш керак!

Оҳангарон шаҳар ҳокими **А. Расулов** ўз нутқида шаҳарда амалга оширилаётган ислоҳотлар тўғрисида гапирди.

— Ислоҳотларнинг биринчи босқичи ниҳоясига етди, — деди у.— 1961 йилда қурилган кинотеатр, барак типидаги пионерлар уйидан бошқа бирон маданий даргоҳ бўлмаган Оҳангарон шаҳрида кейинги икки йил ичида сезиларли ўзгаришлар рўй берди. Каттагина спорт мажмуи, 3 та болалар боғчаси, бир қатор савдо шахобчалари аҳолига хизмат қилмоқда. Маданият маркази қурилиши бошлаб юборилди. Бизга шаҳарни ободонлаштиришда Президентнинг 1994 йил 21 январдаги фармони айни муддао бўлди. Унга кўра хусусий мулк эгаларини ободонлаштириш ишларига жалб этдик. Корхоналарда меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш изчил олиб борилмоқда. Бой, бақувват корхоналар, хусусий мулк эгалари хайрия ёрдамларини ташкил этишда бизга кўмакдош бўлишмоқда.

Ҳоким ислоҳотни амалга оширишда ўзаро тажриба алмашишга эътиборни кучайтириш зарур деган фикрни билдирди. Айни пайтда у шаҳар аҳолисини гўшт. сут маҳсулотлари билан таъминлашда, айниқса, қариялар уйи, болалар боғчаларини бу маҳсулотларга бўлган эҳтиёжини қондиришда вилоят ҳокимлиги ёрдами зарурлигини қайд қилиб ўтди.

Республика қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институтининг директори, профессор **А. Хожиев** ўз сўзида деҳқонлар мушкулини осон қилиш учун институт олимлари бир қатор техника воситаларини яратаётганликлари ҳақида маълумот берди. Хусусан, институт томонидан яратилган айланма плугларни яқин орада «Чирчиксельмаш» корхонаси ишлаб чиқаришни йўлга қўяди. Унумдорлик жиҳатдан икки ярусли плуглардан анча юқори бўлган бу техника воситасига жамоа хўжаликлари буюртмалар беришлари керак. Олимлар тадқиқ қилган машиналардан яна бири қатқалоқ босган ерни бир йўла экишга тайёрлаб берадиган агрегатдир. Уни ҳам изчил ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Шунингдек чигитни экишга тайёрлаш, саралаб бериш бўйича қурилмалар ишланмоқда. Фермер хўжаликлари учун Тошкент трактор заводи сеялкалар, митти тракторлар, ишлаб чиқаришни институт тавсияси асосида амалга оширмоқда.

— Ҳозиргина телевизордан Президентимизнинг нутқини тинглаб ҳамда вилоятимиз ҳокимининг маърузасини эшитиб, соғлиқни сақлаш борасидаги камчиликларимиз нақадар тўғри ва аниқ кўрсатиб берилганлигини яна бир бор ҳис этдим,— деди Пискент марказий шифохонасининг бош шифокори **М. Худойбердиева**, — ўтган йили Чиноз туманида ўткир юқумли касалликнинг пайдо бўлишида шифокорларнинг ҳам айби катта деб ўйлайман. Тиббиёт ходимлари бу масалалар билан жиддийроқ шуғулланишлари керак. Ҳокимликлар олдига аҳоли саломатлигини муҳофаза этиш бўйича муҳим масалаларни қўя билишимиз лозим. Эътибор беринг-а, ўша даҳшатли касаллик чиққанда уни бартараф этиш учун қанча маблағ сарфланди. Аммо шифокорлар шундай дард пайдо бўлмаслиги ҳақида хўжалик раҳбарларини, жойлардаги раҳбарларни огоҳлантириб, бу касалликка йўл қўймаслик учун керакли даражада маблағ сарфлаш ҳақида гап очсалар уларнинг гаплари ерда қолиб кетадиган пайтлар кўп бўлмоқда. Буни Пискент мисолида ҳам кўриш мумкин. Ўтган йили биз каттагина шифохона қурдик. Унга маблағ топилди. Лекин шу шифохона чиқинди сувларини қайта тозалаб берадиган созловчи қурилма ўрнатишга пул топилмади. Чиқинди сувларни машинада ташиш учун анча маблағ сарфланаётганлиги билан эса ҳеч кимнинг иши йўқ.

Кўпинча саломатликни муҳофаза этиш учун аҳолини оммавий кўрикдан ўтказиш зарурлиги таъкидланади. Аммо кўчма флюорографиянинг йўқлиги йиллар давомида бу муаммони сифатли ҳал этишни мушкуллаштирмоқда.

Вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси туманларга бу борада имконият даражасида ёрдам бераётганлигидан кўз юммаймиз. Аммо ҳаммамиз бир бўлиб, вилоят аҳолиси соғлиғини сақлаш ҳақида астойдил ғамхўрлик кўрсатишимиз керак. Чунки кишилар саломат бўлсагина улар ҳақиқий бунёдкорлар, яратувчилик манбаи бўладилар.

Республика чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг директори **У. Носиров** ўз нутқида чорвачилик ниҳоятда оғир соҳа эканлигини, бу борада Тошкент вилояти бундан 8—10 йиллар аввал ҳамиша биринчи ўринда бўлиб келганлигини таъкидлаб ўтди.

— Саксонинчи йилларда ҳар бир сигирдан тўрт минг килограммга етказиб сут соғиб олинганлиги куни кечагидек ёдимда,— деди у,— ўша кезларда вилоятда ҳар бир сигир учун 10 тонна силос, 3 тонна беда пичани тайёрлаш қатъий одат тусига киритилган эди. Эндилик. да бу нарсалар унутилиб, вилоят оқсаб келмоқда.

Биз институт олимлари билан биргаликда чорва молларини бир маромда озиқлантиришнинг юқори технологиясини ишлаб чиқдик. Лекин хўжаликларда ем-хашак етарли бўлмаганлиги сабабли бунинг имконияти топилмаяпти. Мен вилоятдаги бир қатор фермер хўжаликларини ҳам бориб кўрдим. Астойдил чорвага ихлос қўйган тиниб-тинчимас чорвадорлар билан, айни пайтда шарт-шароитлари бўлатуриб ишга совуққонлик билан муносабатда бўлаётган кишиларни ҳам учратдим. Буни гапиришимдан мақсад фермер хўжаликларини ташкил этишда ҳам чорва молларини ўз эгаларига топшириш керак, демоқчиман.

Олим илмий-тадқиқот институтида фермерларни ўқитиш, уларнинг малакаларини ошириш учун курслар ташкил этилгани, бу курсларда тўла имкониятлар яратилгани ҳақида ҳам тўхталди. У фермерларга ер бериш муаммоси республика миқёсида ҳал бўлганлигини ҳам қайд қилиб, бу чорвачиликни ривожлантиришдаги муҳим омил эканлигини алоҳида эътироф этди.

Музокарада сўзлаган нотиқлар юқорида баён этилганлардан ташқари, кун тартибига қўйилган масаланинг асл моҳияти, ундан келиб чиқадиган вазифалар, аниқ, йўл-йўриқлар хусусида батафсил гапирдилар.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ САБЗАВОТКОРЛАРИ, БОҒБОН ВА СОҲИБКОРЛАРИ СЕМИНАР— КЕНГАШИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ ВИЛОЯТНИНГ БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА

МУРОЖААТИ

ҚАДРЛИ ДЎСТЛАР!

Мустақиллик туфайли Ўзбекистонимиз ривожланишнинг ойдин йўлига чиқиб олди. Жаҳонга юз тутди. Уни дунё таниди. Қисқа вақт ичида республикамизда, шунингдек, вилоятимизда катта ишлар амалга оширилди.

Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов томонидан ишлаб чиқилган адолатли жамият барпо этишнинг беш тамойили нақадар истиқболли эканлигини ҳаёт исботлади. Ҳозирги пайтда халқимиз фаровонлигини ошириш, тинчлик ва осойишталикни таъминлаш йўлида олиб борилаётган ишлар дастлабки самараларини бермоқда. Бу ишларни амалга оширишга ҳар биримиз ўз ҳиссамизни қўшишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Лекин, ҳали олдимизда маълум қийинчиликлар, муаммолар бор. Улар вақтинчалик. Давр, шароит биздан бу қийинчиликларни енгиб ўтиш, камчиликларни бартараф этиш учун астойдил ғайрат ва шижоат кўрсатиб, тадбиркорлик билан меҳнат қилишни тақозо этади.

Очиғини айтиш керак, ўтган йили вилоятимиз деҳқонлари — қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари эришган натижалар қаноатланарли бўлмади. Тўғри, об-ҳаво анча ноқулай келди. Лекин, анча яхши натижаларга эришиш учун имкониятлар бор эди.

Биз кенгаш қатнашчилари вилоятимиздаги барча аҳолига — Сизларга мурожаат қилиб, ўтган йилги камчиликларни бартараф этиб, вилоятнинг аввалги шуҳратини тиклаш, бунинг учун эса ҳар қаричи олтинга тенг еримизнинг қадрига етишга, ундан унумли ва оқилона фойдаланишга, мўл-кўлчиликни вужудга келтиришга ва шу асосда халқимиз фаровонлигини оширишга чақирамиз. Зотан, истиқболимиз қишлоқ хўжалиги ва деҳқончилик саноати билан узвий боғлиқдир.

ҚАДРЛИ САБЗАВОТКОРЛАР! Мана баҳорнинг иккинчи ойи ҳам бошланди. Кўклам меҳнат билан кўркам, дейдилар. Эрта эккан эрта олади, деган нақлга амал қилиб, дала ишларини маромида ташкил этайлик. Токи чигит экиш ишлари авж олиб кетгунга қадар, картошка, эртаки, сабзавот, чорва озуқаси экинлари экишни тезда ва сифатли тугаллайлик. Бу йил ҳар гектаридан камида 300 центнердан сабзавот, камида 200 центнердан картошка ҳосили олишни асосий вазифа қилиб қўяйлик.

ҲИММАТЛИ БОҒБОН ВА СОҲИБКОРЛАР!

Ўзингизга маълум, вилоятимиз қадим-қадимдан ўзининг уста миришкор боғбон, соҳибкорлари билан донг таратган. Лекин, сўнгги йилларда бу борада ҳам мавқеимизни бой бериб қўйдик.

КЕЛИНГЛАР, азизлар! 1994 йилда бу соҳада ҳам юксак меҳнат натижаларига эришиш учун астойдил, енг шимариб, фидокорлик билан ишлайлик. Ота-боболаримизнинг руҳини шод этайлик. Эл-юрт дастурхонига мўл-кўл, ширин-шакар мева ва бошқа кўплаб ноз-неъматларни етказиб бериб, халқнинг дуосини олайлик.

Яхши ният ярим мол, дейдилар. Боғ-роғларни кенгайтириш юзасидан бошланган хайрли ишларимизни янада кучайтирайлик. Ҳар гектаридан 70 центнердан мева, 120 центнердан узум ҳосили олишни мақсад қилиб қўяйлик. Бунинг учун агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли бажарайлик.

БИРОДАРЛАР!

Маълумки, республика Вазирлар Маҳкамаси саноат теракчилигини ривожлантириш ва бошқа тез ўсувчи ёғочбоп дарахтзорларни барпо этишга оид чора-тадбирлар тўғрисида қарор қабул қилди. Бу муҳим ҳужжат асосида вилоятимизда ҳам тадбирлар ишлаб чиқилди. Бугунги кунда сиз ва бизнинг бурчимиз ана шу белгиланган тадбирларнинг бекаму кўст амалга оширилишини таъминлашдан иборатдир. Биз аминмизки, вилоятимиздаги барча шаҳарлар, туманларнинг ҳокимликлари, ташкилотлар, муассасалар, корхоналарнинг, хўжаликларнинг раҳбарлари янги боғзорлар, теракзорлар барпо этишдек хайрли ишга бош-қош бўладилар.

КЎПНИ КЎРГАН ФАХРИЙЛАРИМИЗ, КЕКСАЛАРИМИЗ, МАҲАЛЛА ОҚСОҚОЛЛАРИ ВА ФАОЛЛАР!

Бу ишга баҳоли қудрат ўз ҳиссаларингизни қўшасизлар, деган умиддамиз. Шундай қилсак, ўлкамизни боғ-роғларга буркаш учун янги асос яратилади. Атроф муҳитнинг тоза, соф-мусаффо бўлиши учун имконият очилади.

ҚАДРЛИ ДЕҲҚОН ВА ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ СОҲИБЛАРИ!

Мустақиллик шарофати ва Президентимизнинг ҳиммати, ғамхўрлиги туфайли халқимизга кўплаб ер берилди. Фермер деҳқон хўжаликлари сафи кенгайиб бормоқда. Меҳнатни ташкил этишнинг ижара ва оила пудрати жорий этилди. Қисқаси, бугунги кунда деҳқонлар ерга эгалик ҳиссини амалда туймоқдалар. Тадбиркор ва ишбилармонларга ҳам кенг йўл очилди.

Бундай имконият, бундай эътибор ва ғамхўрликка амалий иш билан жавоб беришимиз керак. Бу борада айниқса, фермер хўжаликлари намуна кўрсатишлари, улар ердан фойдаланишда, ҳосилдорликни оширишда карвонбоши бўладилар, деб ишонамиз.

ҚАЙТА ИШЛАШ КОРХОНАЛАРИНИНГ ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИ, биз сизларга мурожаат қиламиз. Айни кунларда мўл сабзавот, мева ҳосили етиштириш учун қизғин кураш бошланди. Бу курашнинг ажойиб самаралар беришига ишонамиз. Катта-катта майдонларда мўл-кўл сабзавот ва мева ҳосили етиштирилади. Ана шу маҳсулотларнинг ҳар бир килограммидан оқилона фойдаланайлик. Халқимизга сара ва сифатли маҳсулот етказиб беришга ҳар биримиз ўз ҳиссамизни қўшишимиз керак.

Ҳар бир корхона, ҳар бир хўжаликда мавжуд қайта ишлаш корхоналарининг қувватларидан самарали фойдаланайлик. Шундай қилсак, катта меҳнатлар эвазига етиштирилган даладаги ҳосил тўла-тўкис халқ эҳтиёжи учун ишлатилади, уларнинг нобуд бўлишига йўл қўйилмайди.

ҚАДРЛИ ДЎСТЛАР, вилоятимизнинг илгариги шуҳратини тиклаб, барча соҳаларда юқори кўрсаткичларга эришиш, мўл-кўлчиликни таъминлашдек олижаноб ва эзгу ишларингизда сизларга куч-қувват, тани-сиҳатлик, тинчлик-хотиржамлик, мустақил республикамиз равнақи йўлидаги хайрли ишларингизда катта ютуқлар тилаймиз.

Мурожаат вилоят «Мевасабзавотузум — саноати» боғбон ва соҳибкорлари кенгашида қабул қилинган.

ЭЛЧИХОНАДА ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Россия ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг оммавий ахборот воситаларида Ўзбекистон Республикаси гўёки Афғонистон Ислом давлатининг ички ишларига аралашаётгани ҳақида хабарлар пайдо бўла бошлагани муносабати билан шу йил 28 март куни Москвада, Ўзбекистон элчихонасида Россия ва хорижий журналистлар билан Ўзбекистон-Афғонистон муносабатларига бағишланган учрашув бўлиб ўтди. Учрашувга Россия ва хорижий мамлакатлар матбуотининг 40 га яқин вакили келди.

Ўзбекистоннинг Россия Федерациясидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Ю. Абдуллаев айрим нашрларнинг Ўзбекистоннинг Афғонистонга ҳарбий ёрдами ҳақидаги хабарлари асоссиз уйдирма эканини, ҳақиқатга мутлақо тўғри келмаслигини ишонарли тарзда исботлаб берди. Бундай «ёрдам» мавжудлигини кўрсатувчи бирорта ҳам далил йўқ, деди у.

Ўзбекистон Республикаси Афғонистонга ҳар томонлама одамийлик ёрдами кўрсатаётгани ҳаммага маълум. Бу мамлакатнинг шимолий ҳудудларига Ўзбекистондан электр энергияси узлуксиз оқиб турибди. Ўзбекистон олий ўқув юртларида Афғонистон Ислом давлати халқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрланмоқда. Афғонистонга саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги ва соғлиқни сақлашни ривожлантиришда ёрдам берилмоқда.

Шу муносабат билан Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов БМТ Бош ассамблеясининг 48-сессиясида Марказий Осиёдаги, шу жумладан Афғонистондаги маҳаллий можароларни бартараф этиш масалалари ва бу ишни биргаликда амалга оширишга Ўзбекистоннинг тайёрлиги хусусида бошлаган ташаббусининг муҳимлиги таъкидланди.

Учрашувда журналистларнинг саволларига батафсил жавоб қайтарилди.

У. РАЖАПОВ, Ф. ПАРПИЕВ, (ЎзА).

АСКАР—94

Вилоятимиздаги ўрта мактабларнинг 9—10 синф ўқувчилари ўртасида республикада биринчи марта «Аскар—94» деб номланган ҳарбий-спорт мусобақалари ўтказилмоқда. Бундай мусобақаларни ўтказишдан асосий мақсад — Ватан қуролли посбонларига муносиб ўринбосарлар тайёрлашдир. Шу боис ҳарбий хизматга чақирилувчилар спортнинг ҳарбий-амалий турлари, кичик калибрли милтиқдан отиш, турли масофага югуриш, тош кўтариш, ғовлар устидан ошиб ўтиш бўйича куч синашдилар.

Ҳозирда шаҳар ва туманларда синфлараро мусобақалар якунланиб, мактаблар ўртасида баҳслар давом этмоқда. Ғолиблар эса 22—24 апрель кунлари Чирчиқ шаҳрида бўладиган вилоят биринчилигида куч синашадилар.

30 март куни вилоят ҳокимлигида бу муҳим тадбир ташкилотчиларининг бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида мусобақаларнинг ҳал қилувчи босқичини муваффақиятли ўтказиш бўйича бир қатор муҳим масалалар ҳал этилди.

Мажлисда вилоят мудофаа ишлари, халқ таълими, соғлиқни сақлаш бошқармалари, спорт ва ёшлар иттифоқи қўмиталари вакиллари иштирок этиб, қилинган ишлар бўйича ҳисоботлар бердилар. Бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифаларни ҳал қилишнинг аниқ йўлларини белгилаб олдилар.

Мажлисни вилоят ҳокимининг муовинлари Ҳ. Ҳамидов ва Б. Махситовлар бошқариб бордилар.

● *Вилоят ҳокимлигида*

ФАХРИЙЛАР ТАШКИЛОТЛАРИ УЮШМАСИ КЕНГАШИНИНГ ПЛЕНУМИ

Республика Фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгашининг пленуми бўлди. Унда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг «1941—1945 йиллардаги урушда фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни нишонлаш тўғрисида»ги Фармони ҳамда фахрийлар ташкилотларининг вазифалари ҳақида»ги масала муҳокама этилди. Кенгаш раиси Б. Раҳимов шу ҳақда маъруза қилди.

Пленумда буюк ғалабани қўлга киритишда ота-боболаримиз кўрсатган мислсиз жасорат, халқимизнинг мамлакат ичкарисидаги фидокорона меҳнати мисолида ёшларимизни жонажон ватанга меҳр-муҳаббат, истиқлолга садоқат ва миллатлараро дўстлик руҳида тарбиялаш лозимлиги таъкидланди, байрамга атаб хотира китоблари нашр этиш, уруш қатнашчиларига эътиборни янада кучайтириш тадбирлари белгилаб олинди.

(ЎзА).

МОСКВАДА НАВРЎЗ БАЙРАМИ

Шарқ халқларининг анъанавий байрами бўлмиш Наврўз Москвада ҳам кенг нишонланди. Ўзбекистон Республикасининг Россия Федерациясидаги элчихонаси бу баҳор байрамига бағишланган тантаналарнинг ташаббускори бўлди.

Наврўз арафаси — 20 март куни Москвадаги «Тошкент» кинотеатрида шаҳар жамоатчилиги вакиллари билан учрашув бўлди. Учрашувда Ўзбекистоннинг Россиядаги фавқулодда ва мухтор элчиси Юсуф Абдуллаев сўзга чиқиб, йиғилганларни байрам билан самимий табриклади, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат тилади.

Республикамизнинг машҳур ва ёш артистлари концерт қўйиб беришди. Меҳмонлар миллий ва замонавий қўшиқлар ижрочиларини олқишладилар. Концертдан сўнг москваликлар таниқли кинорежиссёр Латиф Файзиевнинг «Тақдир эшиги» фильмини томоша қилишди.

Республикамиз вакиллари 21 март куни Москва Давлат университетида учрашув ўтказдилар. МДҲ ҳудудидаги энг қадимги ва машҳур бу олий ўқув юртида ҳозир Ўзбекистоннинг кўплаб фарзандлари таълим олишмоқда. Талаба ва ўқитувчилар мамлакатимиз тарихи, маданияти, анъаналари билан қизиқиб танишдилар, анъанавий чойхўрликда иштирок этдилар.

22 март куни Наврўз байрами муносабати билан Ўзбекистоннинг Россиядаги элчихонаси Россия Президенти девони, Россия федерал мажлиси, вазирликлар ва идоралар, Москвадаги хорижий давлатлар элчихоналари вакиллари, фан, маданият арбоблари, жамоат вакиллари учун қабул маросими ўтказди. Меҳмонлар ҳузурида Республика Бош вазирининг ўринбосари, Молия вазири Б. Ҳамидов сўзга чиқиб, йиғилганларни баҳор байрами билан қизғин табриклади. Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ўзгартишлар ҳақида гапириб берди.

23 март куни элчихонада Россияда истиқомат ва меҳнат қилаётган юртдошларимиз учун қабул маросими бўлди. Қабулга Ўзбекистон вакиллари меҳнат қилаётган ЗИЛ ва бошқа корхоналарнинг ишчилари, Россияда таҳсил олаётган талабалар, аспирантлар, шунингдек, олимлар, мутахассислар таклиф этилди.

«Ватандош» ҳамюртлар кенгаши раиси Ф. Хўжаев йиғилганларга мурожаат қилиб. элчихонадаги бундай учрашувларнинг аҳамияти катта экани, бу учрашувлар она юрт билан доимий алоқада бўлишга имкон бериши ҳақида гапирди. Россия федерацияси миллатлар ишлари ва минтақавий сиёсат вазири маслаҳатчиси Нурали Латипов бошқа мамлакатлар билан муносабатда донолар-ча сиёсат юргизаётган Ўзбекистон Президентининг саъй-ҳаракатларига кўмак беришдан мамнун эканини таъкидлади.

Кострома вилояти Солигалич тумани ҳокими Рустамжон Маматқулов, Латвиядаги ўзбеклар жамоаси кенгаши раиси Отақул Йўлдошев, Эстониядаги ўзбеклар жамоаси кенгаши раиси Лола Соҳибназарова ва бошқа ҳамюртларимиз йиғилганларни қизғин табрикладилар.

Элчихонанинг қабул залида ўзбек санъатининг уч авлод вакиллари — Гавҳар Раҳимова. Яйра Абдуллаева, Латиф Файзиев, Алла Иошпе ва Стахан Раҳимов, Юлдуз Усмонова учрашдилар.

Ўзбекистоннинг Россиядаги элчихонаси Наврўз байрамига бағишлаб ўтказган тадбирларни Москвадаги оммавий ахборот воситалари кенг ёритиб ва шарҳлаб бордилар.

Москва шаҳри.

У. РАЖАБОВ, Ф. ПАРПИЕВ. (ЎзА).

«Муштум» — 70 ёшда

● Суратда: «Муштум» жамоаси. А. ТЎРАЕВ олган сурат.

ҲАҚИҚАТНИНГ МЕТИН ПАРЧАСИ

«МУШТУМ» — мушт бўлиб туғилгандан бери, мушт — «Муштум» бўлиб туғилгандан бери кўп сувлар оқиб ўтди. Қанчадан қанча паст-баланд йўллар ортда қолди...

Эзгулик аломати, нек ниятлар йўлдоши бўлиб туғилган «Муштум» тез орада аҳолининг барча қатламлари орасида эътибор қозонди. Мушт туширган — мамнун, мушт еган — дарғазаб.

Дастлаб 8 минг нусхада чоп этилган бу адолат жарчиси ўша йигирманчи йилларда ишчи-деҳқон ва зиёлилар томонидан торт-торт қилиб ўқилган. Одамлар назидида бу қувноқ, тўғри-сўз, айни пайтда ҳозиржавоб «девонайи ростгўй» илк қадамидаёқ ўз жасорати, шиддат ва шижоати билан муштарийлар қалбидан мустаҳкам жой олди. Муштарийлар уни фахр билан «Бизнинг «муштум»имиз», «ўзимизнинг «Муштум», «Муштум тоға» деб тилга олардилар.

Дунёйи очун ғалати экан. «Агар»нинг «магар»и бўлганидек «бироқ»нинг «лекин»и, «ҳайт» деганда «аммо»си ҳам бўларкан. Шундай замонлар ҳам бўлдики, «Муштум» ўзбекники бўлса-да, унинг зарбаси ўзганики эди. Бу зарба аксар унинг ўз манглайига тушганига «Муштум» таҳламлари гувоҳ.

Бадқаҳр, баджахл замона, «Муштум»нинг ҳам бошига мусибат ёмғирини ёғдиргани ҳеч кимга сир эмас. Унинг асосчилари — Ғози Юнус, Абдулла Қодирий, Комил Алиев, Чўлпон ва бошқа ўнлаб фаоллари қатағонга учраб, «борса келмас»га ҳукм қилиндилар.

Муштум бошига ҳам ноҳақ муштлар тушиб, қанчалик калтаклар ўйнаган бўлмасин, у тишини тишига қўйиб яшади. Қайрилди, лекин синмади. Озди, лекин узилмади. Чунки у шу халқники эди. Бутун бошли халқни эса енгиб бўлмайди, маҳв этиб бўлмайди.

«Муштум» халқ томонида туриб, эл-юртдан, одамгарчиликдан чиққан баъзи фирибгар ва товламачиларни, ўғри ва муттаҳамларни, каззоб ва товламачиларни, таъмагир ва пораҳўрларни, миш-мишчи ва иғвогарларни, ёлғончи ва кўрнамакларни, ноинсоф ва бенмонларни аёвсиз фош этиб келди. Ҳозир ҳам шу йўлдан бормоқда.

Оллоҳга ҳамду-санолар бўлсинким, эндиги «Муштум»нинг ўзи ҳам, унинг залворли зарбаси ҳам шу юртга, мустақил Ўзбекистонга хизмат қилмоқда. У ўз истиқлол дастурига эга. Бу халқимизни ҳамиша бой-бадавлат, шодхуррам кўриш, уни ҳар хил иғво сўзлардан, ғаразли кўзлардан бир «мушти собит» бўлиб ҳимоя қилишдан иборат. Зотан, ўзбек халқи ҳаётида, унинг маънавиятида «Муштум» ҳам бир тарих. Фақат бир нарсани унутмаслик керак. «Муштум» ҳақиқати — унинг кулгусида. У ана шу ҳақиқатнинг яхлит, метин парчаси сифатида яна узоқ йиллар халқ ардоғида бўлишига ишончимиз комил.

Неъмат АМИНОВ,
«Муштум» журналининг бош муҳаррири.

● Суратда: «Муштум» асосчисига гуллар қўйилмоқда. Сураткаш Ҳ. СОЛИҲОВ.

• ЭЪЛОН •

«ЛОЧИН» давлат кичик корхонаси чегараланмаган миқдорда ОХП—10 маркали ўт ўчиргичларни пул ўтказиш йўли билан сотади.

Манзилгоҳ: Тошкент вилояти, Янгийўл тумани, «Кирда» қўрғони. Телефон: (258) 77816.

Тошкент вилоят ҳокимлиги вилоят ҳокими ижроия маҳкамасининг масъул ходими Аваз Тоировга волидаи муҳтарамаси
Хурсанд ая ҲАМДАМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади ва унинг оила аъзоларига ҳамдардлик билдиради.

Вилоят прокуратурасининг маъмурияти ва касаба уюшмаси ташкилоти Янгийўл тумани прокурори Равшан Акбарович Бекбоевга онаси
Рихси ЖЎРАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ЗИЁРАТ

ХАЛҚИМИЗНИНГ нафақат хонадонидан, балки қалбидан муносиб жой эгаллаган севимли нашр — «Муштум» журналининг 70 йиллик тўйи ушбу журнални ташкил этган, унда ишлаган, ҳозирда жисман орамизда йўқ бўлса-да, эзгу ишлари, залворли асарлари билан эл юрагида яшаб келаётган марҳум «Муштум»чиларнинг қабрларини зиёрат қилишдан бошланди.

Пайшанба куни эрталаб «Муштум» таҳририятига тўпланган журнал фахрийлари, фаоллар, республикамизнинг турли вилоятларидан келган меҳмонлар «Камолон» қабристони томон йўл олдилар. Шу ерда ётган марҳумлар руҳига тиловат ўқилди. Зиёратчилар улкан адиб, журналнинг илк ташкилотчиларидан бири, адолат ва ҳақиқат учун бутун вужуди мушт бўлиб курашган Абдулла Қодирий хотирасини ёд олдилар ва унинг қабрига гулчамбар қўйдилар.

Пойтахтдаги Чиғатой қабристонида ҳам Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Акмал Пўлат, Сами Абдуқаҳҳор, Саида Зуннунова, Собир Абдулла, Ғайратий сингари таниқли адиб ва журналистларимиз дафн этилган. Узоқ йиллар журналда ҳалол хизмат қилиб, ажойиб расмлари билан эътибор ва эъзоз топган Телман Муҳамедов, Алижон Холиқовларнинг қабрлари ҳам шу ерда. Зиёратга келганлар бу каби дўстлари ва устозларини хотирлаб, қабрларига гулдасталар қўйишди.

ЭЪЛОН

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Давлат Автомобиль Назорати бошқармаси шуни маълум қиладики, республикамиз ҳудудида қор ва ёмғирнинг меъёридан кўп ёғиши натижасида баъзи бир жойларда тупроқ, тош, қор кўчиши, сел келиши хавфи туғилиши муносабати билан тоғ ёнбағирларидаги дала ҳовлилари ва дам олиш масканларига бориш йўллари вақтинча тўсиб қўйилади.

Маълум муддат фуқароларнинг ана шу хатарли ҳисобланган жойларга чиқиши тавсия этилмайди.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 4. IV

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун фильм. «Сеҳрли тун».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Катталар учун мультфильм.
19.55 «Шеърият дақиқалари». Хосият Бобомуродова.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада жамоаси концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 «Ҳамшаҳарлар».
22.20 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. «Кеча ва кундуз» Видеофильм. 1-қисм.
23.25 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 «Билиб қўйган яхши».
20.05 «Деҳқон ҳиммати».
20.40 «Баҳорнинг узоқ кунларидан бири». Телевизион бадиий фильм.
21.20 «Авлиё Сергий». Бадиий фильм.

● ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Душанба куни детектив. «Касабланкага борадиган экспресс». Бадиий фильм («Овросиё ТВ»).

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.00 «Беҳаловат жон». Бадиий фильм.

● «ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг».
17.40 «Гол»
18.10 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.20 «Олис-олисларда...» Телевизион бадиий фильм.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Навқирон Чарли Чаплин». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.00 «Бомонд».
21.15 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Тангрининг марҳамати билан севишганлар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
22.45 «Спорт уик-энди».
23.00 Янгиликлар.

Сешанба, 5. IV

● ЎзТВ I

7.00—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 «Изтопар». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. География.
11.00 «Экиш мавсумига шаймисиз?».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
12.00 «Кичкинтой» студияси. «Гул лоладан жамалак».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
18.45 «Оддий кун». Телефильм.
18.55 «Ҳуқуқий жамият сари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Мухбирлар ҳикоя қилади.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Танишинг: «Бастакор» ансамбли».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 «Ислоҳот ва масъулият». Элликқалъа туманидан ҳикоя қилинади.
21.45 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 2-қисм.
22.50 «Сени излаб...». Қисқа метражли бадиий фильм.
23.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Хор куйларидан концерт.
20.15 «Насриддин Бухорода». Бадиий фильм.

«ОМАД» таништиради:

21.40 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
«ОМАД» таништиради:

9.00 «Совға».
9.30 Эълонлар.
9.40 «Видео-О».
11.20 Эълонлар.
11.30 «Курьер».
11.45 «Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 300-серия.
20.55 Театр сафари. «Икки юз йилдан сўнг».

21.40—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.00 «Шимоллик келин». Бадиий фильм.

● «ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг».
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. Якунловчи серияси.
18.45 «Протокол сатрларида».
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Навқирон Чарли Чаплин». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.00 1994 йил қўшиқлари.
21.45 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Тангрининг марҳамати билан севишганлар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
23.15 Янгиликлар.
23.50 «Матбуот-экспресс».

Чоршанба, 6. IV

● ЎзТВ I

7.00—9.15 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.15 «Кема 3 соат туради». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
11.00 «Сув кетар, тош қолар». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
12.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
12.15 «Йўл бошида».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўсмирлар учун. «Камалак».
18.50 «Таълим ва ислоҳот».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Кашф этилаётган имкониятлар».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Ўзбекона лутф». Адабий кўрсатув.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 Замонавий ўзбек қўшиқларининг «Анор» телевизион танлови.
22.20 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 3-қисм.
23.25 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 «Спринт».
20.10 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
21.10 «Фронт ортидаги фронт». Бадиий фильм. 1-2-сериялар.

● ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00—19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 301-серия.
20.40 «60 дақиқа». «Си-Би-Си» ва Россия телевидениесининг кўрсатуви.

21.40—22.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.40 «Муҳаббат ҳақида». Бадиий фильм. 1-серия.

● «ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг».
17.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.05 «Марияни оддий деманг». Актриса Виктория Руффонинг Россияга ташрифи ҳақида видеофильм.
18.35 Д. Хворостовский ва М. Аркадьев концерти.
19.00 «Янги одамлар».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Навқирон Чарли Чаплин». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
21.00 «Бахтли тасодиф».
21.50 «Матбуот-экспресс».
22.00 Янгиликлар.
22.35 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Жейн Менсфильд саргузашти». Телевизион бадиий фильм премьераси.

Пайшанба, 7. IV

● ЎзТВ I

7.00—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 «Ринг». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 «Ёшлик» студияси. «Ёш тадбиркорлар».
11.45 «Ҳаёт гулшани».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ғазалхон ёшлигим».
18.50 «Ихтирочи».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Бугун — Халқаро саломатлик куни.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Анъаналар этади давом». Мусиқий кўрсатув.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 «Кино усталари». Ҳотам Файзиев.
22.10 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 4-қисм.
23.15 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 «Тошкент оқшомлари».
20.55 «Халқ саломатлиги йўлида».

«ОМАД» таништиради:

21.45 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Спорт кўрсатуви.
20.00 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 302-серия.
20.55 «Ватаним менинг». «Хайрли кун».

21.35—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.00 «Муҳаббат ҳақида». Бадиий фильм. 2-серия.

● «ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг».
17.40 Юлиан «Рус вальси»га таклиф этади.
18.55 «Эҳтиёткор кишининг иқрори». Е. Габрилович давр ҳамда ўзи ҳақида. 2-қисм.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Навқирон Чарли Чаплин». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
21.00 «Матбуот-экспресс».
21.10 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Ваҳший Жек». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
23.05 Янгиликлар.
23.40 «MTV».

Жума, 8. IV

● ЎзТВ I

7.00—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 «Орзулар камалаги». Бадиий фильм.
10.10 «Халқ куйлари». Фильм-концерт.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбек адабиёти.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».
11.45 «Маърифат маскани».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ҳаёт ва қонун».
18.30 «Бутун умр давомида». Телефильм.
18.50 «Ўлкамизни боғ-роғларга айлантирайлик».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Фарғонанинг мовий халқаси». Телефильм.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Хотира». Анвар Исроилов лирикаси.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 «Ёшлик» студияси. «Ботма қуёш!». Публицистик кўрсатув.
22.20 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. «Кеча ва кундуз». Видеофильм. 5-қисм.
23.50 «Ўзбекистон» ахбороти.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти. (рус тилида).
19.45 «Зарипов чавандозлари». Цирк томошалари.
20.15 «Вилоят истиқболи йўлида».
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 «Йўл бўлсин?». Бадиий фильм.

● ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.00—18.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.20 Хонаки экран. «Ўлган илоннинг бошини қўзғаманг». Бадиий фильм. 1-серия.
19.30 «Қушлар оламида». Телефильм.
19.50 «Қайта уйғонган оҳанг». Ҳужжатли фильм.
20.00 «Ўлган илоннинг бошини қўзғаманг». Бадиий фильм. 2-серия.
21.05 «Ностальжи» — барча авлодлар мусиқаси».

21.35 — 23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.00 «Севикли ёримга уч лимон». Телевизион бадиий фильм.

● «ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг».
17.40 «Инсон ва қонун».
18.15 «Агар йўл бир бўлса...».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 «Останкино» телеканалида «Тэмс телевижн» ҳафталиги. «Ваҳший Жек». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
22.20 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
22.40 «Матбуот-экспресс».
22.50 «Х» программаси.
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Музобод».

Шанба, 9. IV

● ЎзТВ I

7.00—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.15 «Ишбилармон кишилар» Бадиий фильм.
10.35 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.05 Ёш спортчилар учун. «Маҳорат мактаби».
11.25 «Театр учрашувлари».
12.15 «Ёшлар ва замон». Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг навбатдаги XXVI қурултойига бағишланади.
13.00 «Қизил елканлар». Бадиий фильм.
14.25 «Кекса санъаткорлар». Ака-ука Шариповлар.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун «Улғайиш поғоналари».
18.40 «Илҳом» телевизион клуби.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Оталар юрти». Видеофильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Қалбларда баҳор». Лирик мусиқий композиция.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 Адабий театр. Тўлан Низом. «Мажнунтол йиғиси».
22.05 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

● ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.45 Болалар учун «Табассум».
20.15 «Менинг соҳилим». Телефильм.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.20 «Атлантик — Сити». Бадиий фильм (АҚШ).

● ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
11.25 — 16.00
«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

11.25 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
11.35 «Дунё эшиги».
12.05 «Дидар» (қозоқ тилида).
12.50 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
13.05 «Жаҳон ва биз».
13.35 «Дурдашен» телекомпаниясининг кўрсатувлари (Ҳиндистон).
14.05 «Би-Би-Си» янгиликлари.
14.20 Немислар ҳаётидан.
15.05 «Жаҳон киноси юлдузлари».
15.45 «Бу ажиб дунё».

18.00 — 19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 «Мутлақо махфий».
20.10 «К-2» таништиради: «Америка юлдузлари».
20.40 «А» программаси.

21.40 — 22.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.40 «Севги формуласи». Бадиий фильм.

● «ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Миниатюра».
18.20 «Ҳафтанинг акс садоси».
18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Қойилмақом жуфтлик». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 9-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Голиаф кутмоқда». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
21.15 «Томошалар салтанати».
22.15 «Матбуот-экспресс».
22.25 Футбол. Россия чемпионати. «Ротор — «Торпедо». Волгограддан кўрсатилади.
23.15 Янгиликлар.

Якшанба, 10. IV

● ЎзТВ I

7.00—9.15 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 Ҳужжатли фильмлар экрани.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».
10.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 61-62-сериялар.
12.00 «Шоҳруҳ» клуби.
12.30 «Бир жуфт қўшиқ». Мусиқий кўрсатув.
13.10 Мактаб ўқувчилари учун «Яшил чироқ».
14.10 «Мерос». Абдулла Қодирий таваллудининг 100 йиллигига.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
19.05 «Жўра ака». «Ўзбектелефильм» премьераси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 «Ёшлик» студияси. Обид Асомов: «Келинг, кулишайлик».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳафтанома».
21.30 «Ойнаи жаҳонда...».
21.50 «Аёл қалби». «Тановор» миллий рақс ансамблининг спектакли.
22.50 Абдулла Қодирий. «Ҳажвий новеллалар».
00.05 Янгиликлар.

● ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:

17.00 «Совға».
17.30 Эълонлар.
17.40 «Видео-О».
19.20 Эълонлар.
19.25 «Курьер».
19.40 «Ҳар соҳадан бир шингил».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар.
20.40 «Даракчи».
20.50 «Юлдузлар жилоси».
21.10 Эълонлар.
21.20 «Видео-О».

● ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
11.55 — 16.00
«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

11.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
12.05 «Бизнен мирас» (татар тилида).
12.45 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

18.00 — 19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 «Си-Би-Эс» кинотеатри. «Эълон бўйича муҳаббат». Бадиий фильм.

21.00 — 22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 «Оқ ёл ҳақида қисса». Телевизион бадиий фильм.

● «ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Ҳунарли ҳор бўлмайди».
18.05 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.

«Останкино» телеканалида «Тэмс» телевижн» ҳафталиги.

18.45 «Қароқчи шаҳзода». Телевизион бадиий фильм премьераси.
20.25 «Навқирон Чарли Чаплин». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси 5-серия.
21.00 «Якшанба». Ахборот-пулицистик кўрсатуви.
21.50 «Навқирон Чарли Чаплин». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси, 6 -серия.
22.20 «Орзулар вокзали». Ю. Башмет.
23.10 Янгиликлар.
23.25 «Янги обивателлар»

Тошкент ҲАҚИҚАТИ
Муассис:
Тошкент вилояти ҳокимлиги

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:
ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.
АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.
● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672. 1 2 3 4 5 6

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 8. Буюртма Г—893. 20970 нусхада босилди, ҳажми—2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти—20.30. Босишга топширилди 22.30